

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego mrk. 30

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.

Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.

Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Ostrzeżenie.

Ponieważ banki odmawiają podpisania umowy zbiorowej z pracownikami, bezrobocie trwa dalej.

Ostrzegamy zatem wszystkich przed przyjmowaniem posad w bankach, aż do zakończenia tego bezrobocia.

Związek Zawodowy Pracowników Bankowych w Łodzi.

5285-1

MYDŁO FAMILIJNE

TOW. AKO.

WARSZAWSKIEGO LABORATORJUM CHEMICZNEGO
w WARSZAWIE

Jest najlepszym i najtańszym mydłem do codziennego użytku.
Trwały mocny zapach.

Do nabycia we wszystkich większych perfumeryjach i składach aptecznych. 7778-3

Niniejszem mam honor zawiadomić, iż z dniem 1-go czerwca r. b. ustępuję z zajmowanego przeze mnie stanowiska w firmie Tow. Handl. Ekspedycyjne „KOSMOS”, Kaftal, Szulberg i Keller, i otwieram własne przedsiębiorstwo ekspedycyjne, które prowadzić będę wspólnie

z p. Stefanem Heymanem

w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr 13 pod firmą:

Dom Handlowo-Ekspedycyjny

Kaftal i Heyman

Dziękując za okazane mi dotychczas zaufanie polecam się nadal łaskawym względom i piszę się z poważaniem

5270-1

D. KAFTAL.

Oddział Likwidacji Demobilu Wojskowego

sprzedaje:

Lokomobile, wozy asenizacyjne, dezynfektory, autoklawy, sól kamienną i sól garbarską w Warszawie
Lokomobile, młocarnie, piłę taśmową, walec parowy, motor i dezynfektor we Lwowie.
Cement, szmaty białostockie i różne odpadki szmat niesortowanych w Łodzi
103 samochody i berlinkę w Grudziądzu

Szczegóły patrz: „Demobil” zeszyt 36-ty.
Termin składania ofert 28 czerwca 1922 r. 5200-1

DOM

kwintnych mieszkań i duży lokal handlowy z telefonem. Oferty pod „Alfa” do administr. „Głosu”. 8285-1

Posel fikcyjnej Rosji.

Bachmatjew, który dotychczas pozostawał w Waszyngtonie, jako posel rosyjski z ramienia rządu Kiereńskiego, traci obecnie ten „urząd”, gdyż gabinet amerykański nie chce mieć dłużej do czynienia z oczywistą fikcją. Fakt sam przez się bez głębszego znaczenia politycznego nasywa jednak różne wspomnienia i refleksje. Wszak tenże Bachmatjew

dzięki pewnym stosunkom, oraz własnej pomysłowości umiał jeszcze przed dwoma laty zjednać sobie Wilsona o tyle, iż ten bankrutujący już wówczas mąż stanu podniósł zasady niepodzielności Rosji i w imię jej odmówił uznania państwom nadbałtyckim.

Od czasu wojny secesyjnej 1861 — 5 r. wzięcia Ameryki przez

Karakulowe Fokowe — **PALTA**
Lisy, alaska, i białe, oraz chustki krete różne skórki polecia —
Wł. Opatowski, Cegielniana 56
front, 1 piętro. 72-2-80

sympatje dla Rosji, która rzekomo okazała jej w tej krytycznej chwili znaczne usługi. Po przystąpieniu Ameryki do wojny te stare sympatje, przytłumione nieco w okresie przedwojennym, znów się ożywiły. Opinia amerykańska, kierując się niemi, chętnie uwiaryła, że bolszewizm jest w Rosji przemijającym epizodem, który można przeoczyć i później kontynuować dawniejszą przyjaźń. Dodajmy do tego małą znajomość Rosji a i wogóle stosunków w starym świecie, a zrozumimy paradoksalny fakt, że przy prezydencie Unii mógł być w ciągu paru lat poseł nieistniejącego rządu i nawet wywierać pewien wpływ.

W długim piśmie, wystosowanem do rządu włoskiego, sekretarz stanu Wilsona wywodził, że ze wszystkich państw, które powstały na zwaliskach dawnego caratu, Ameryka uznaje tylko niepodległość Polski, Finlandji i z pewnemi zastrzeżeniami — Armenji. Wszystkie inne nowe formacje, a w ich liczbie i państwa nadbałtyckie mają czekać na decyzję przyszłej a odnowionej Rosji. Tak wypadł sąd „wielkiego idealisty”, który nagle zapomniał o głoszonych przez siebie zasadach wolności i samostanowienia ludów, który za przykładem starych rządów uznał zabory Piotra i innych carów za legalną własność Rosji i odmówił mieszkańcom tych obszarów praw ogólnoludzkich. Zresztą takie czy inne stanowisko Wilsona nie wpłynęło na ich los, niemniej jednak, rzecz godna zaznaczenia, iż suferem „wielkiego idealisty” był w tym wypadku carski i Kiereńskiego dyplomata Bachmatjew.

Co się tyczy zasady całości i nietykalności Rosji, to rząd Hardinga wysuwał ją także na konferencji waszyngtońskiej i stosował do wschodnich wybrzeży azjatyckich. Chodziło mu oczywiście o ich ochronę przed zaborczością Japonji. Atoli przy nieuznawaniu faktycznego rządu sowieckiego, zasada ta traci konkretny punkt oparcia i wisi w powietrzu. Dlatego też Japonja, która ją w Waszyngtonie zaakceptowała, niewiele sobie z niej robi w praktyce i obiecuje wycofać swe wojsko z okupowanych miejscowości, gdy nastanie w Rosji porządek.

Vigil.

TEATR MIEJSKI w Łodzi

Cegielniana 68.

W środę, dn. 14 i czwartek dn. 15 o godz. 8.15 wiecz.

Gościnne występy Ireny Solskiej

„Lady Frederic”

kom. w 5 akt. W. Sommers-Maughan'a.

515-1

Bank Handlowy w Warszawie

Oddział w Łodzi

poszukuje wykwalifikowanych pracowników tylko z pierwszorzędnymi referencjami. 808-1

Czas odnowić prenumeratę.

Czytacie „Kurjer Wieczorny”

Międzynarodowy rynek pracy.

Kryzys na rynku pracy, jako bezpośredni skutek wojny, panuje prawie we wszystkich krajach. Nadzieja, jaka się zrodziła na początku 1921 roku, co do polepszenia się sytuacji ekonomicznej i co do czynnego podjęcia normalnych transakcji handlowych, nie urzeczywistniła się. Jeżeli w ciągu tego roku sytuacja na rynku pracy mogła się wydać nieco pomyślniejsza np. w Niemczech, Stanach Zjednoczonych, a częściowo również i we Francji, to jednak w większości krajów panował zupełny zastój i poważne przesilenie. Prawie wszystkie próby podjęcia pracy zostały ponownie zahamowane; dotyczy to szczególnie Anglii, ale również i krajów Skandynawskich, Włoch i Hiszpanji.

To też jest rzecz wątpliwa czy dość znaczne zmniejszenie się liczby bezrobotnych, które miało miejsce w ciągu ostatnich paru miesięcy w Stanach Zjednoczonych, należy uważać za objaw trwały. Dzisiaj jest już faktem oczywistym, że równowaga w międzynarodowym życiu gospodarczym nie może być przywrócona bez czynnej współpracy 300 milionów mieszkańców Europy środkowej i Europy wschodniej.

Jednym z najcharakterystyczniejszych dowodów zamieszania, jakie panuje w dziedzinie wymiany międzynarodowej, jest obecny ruch handlowy morski. Olbrzymi procent okrętów o wielkiej pojemności stoi beczynnie w portach wskutek zastoju w handlu i braku ładunków.

W Stanach Zjednoczonych zdarza się okresy, że 30 — 35 proc. rozporządzalnego tonażu okrętowego jest unieruchomiony. W Anglii, w pewnych chwilach ubiegłego roku, flota handlowa składająca się z 20 proc. całego tonażu angielskiego, stała beczynnie w portach; a procent ten był jeszcze znacznie większy w Hiszpanji, Norwegji i Danji.

Jedynie szybki spadek marki niemieckiej, i wypływająca stąd możliwość konkurencji na rynku międzynarodowym, uchroniła Niemcy od panującego na całym świecie zastoju.

Towary niemieckie wychodzą zwycięsko ze wszelkiej walki konkurencyjnej, a wewnętrzny rynek pracy w Niemczech znajduje się w nader pomyślnych warunkach, tak że Niemcy stały się krajem,

posiadającym najmniejszą liczbę bezrobotnych.

W początkach grudnia 1921 r. liczono w Anglii 1,832,000 robotników bez pracy, a główne gałęzie przemysłu angielskiego przechodzą również i obecnie najostrejszy kryzys.

We Francji można skonstatować niewielkie polepszenie na rynku pracy. Przemysł francuski korzysta z węgla, który Niemcy są zmuszone mu dostarczać po niskiej cenie na zasadzie umowy reparacyjnej. Również nie należy zapominać o tem, że Francja posiada wielką ilość małych posiadłości ziemskich i niewielką liczbę mieszkańców, wskutek czego ilość bezrobotnych nie może nigdy dojść do takich rozmiarów, jak to się dzieje w wielkich krajach przemysłowych.

W Belgji sytuacja w interesach przedstawia się również nieszczytnie. Pewną poprawę można było zaobserwować w kopalniach żelaznej wiośni, gdy strejkowali górnicy angielscy; ale z chwilą gdy ci ostatni podjęli pracę, stan gospodarczy Belgji znów się pogorszył.

Nie lepiej przedstawia się sytuacja u jej sąsiadki, Holandji.

W ciągu całego roku rynek pracy w krajach skandynawskich znajdował się w stanie nadet nie pomyślnym.

Tak wielkiej liczby bezrobotnych, jaką wykazuje statystyka w Danji, Norwegji i Szwecji, nie notowano nigdy w Niemczech.

Jeszcze gorzej działo się w Szwajcarii. Różne gałęzie przemysłu, jak przemysł zegarkowy, jedwabny i koronkowy, przechodziły taki kryzys, jaki jeszcze nigdy nie nawiedził tego pracowitego kraju. I należy wziąć pod uwagę fakt, że przesilenie ekonomiczne w Szwajcarii nie dosięgło jeszcze swego punktu kulminacyjnego.

Warstwa robotnicza włoska cierpi również bardzo z powodu ogólnego zastoju. W przemyśle samochodowym, papierowym, szklanym, włókienniczym, w rybołówstwie, marynarce handlowej i wogóle wszędzie panuje niepokojący stan bezrobocia, którego groza powiększa się jeszcze i z tego względu, że dawniej robotnicy włoscy pracowali na obczyźnie, obecnie zaś są zmuszeni szukać pracy w swoim własnym kraju. Szczególnie ciężki kryzys przechodzi ongiś bardzo rozwinięty przemysł jedwabny. Również przemysł barwnikowy

Niedopórównania

tanie są ceny w firmie Samochod
H. Kozar, Zóół, Piotrkowska 100,
filja 76 160

Spółnie kretom. 5500 4500
44-4 Suknia etamin. 8500 11500
Suknia szewlot. 5400 7000
Spódniczki szewlot. 3500
Pakta dam kowork. 26000 32000

Wypredaż sezonowa

po cenach zniżonych
bez względu na tendencje zniżkowe
A. Tetziłł i S-ka,
Piotrkowska 100, tel. 541. 304 3

stworzony w czasie wojny, został
zupełnie zarzucony.

To samo widzimy w Hiszpanii,
gdzie pewne gałęzie przemysłu,
zrodzone w latach wojny, nie były
w stanie wytrzymać konkurencji
towarów obcych i Hiszpania jest
znow zmuszona sprowadzać je z
zagranicy.

Bezrobocie nie jest również
zjawiskiem rzadkiem w krajach
sukcesyjnych byłej monarchii au-
stro-węgierskiej, a szczególnie
poważnie przedstawia się w Cze-
chach, gdzie m. in. przemysł włó-
kienniczy przechodzi nader ostry
kryzys.

W Stanach Zjednoczonych ma
być podobno obecnie trzy i pół
milionu bezrobotnych. Zdaje się,
że cyfra ta wcale nie jest przesad-
zona.

Za każdym razem gdy zwiększa
się liczba bezrobotnych, i gdy po-
większa się ich napływ na rynek
pracy, można obserwować raptow-
ny spadek płac robotniczych. W
roku 1921, a również i obecnie,
widzimy stałe zmniejszanie się za-
robków robotnika. Wyjątki stano-
wią jedynie kraje o zdeprecjono-
wanej walucie.

Prasa amerykańska zgodnie kon-
statuje, że obniżenie płac robotni-
czych spowodowało odpowiedni
spadek cen towarów, ale tylko w
hurcie, natomiast w detalu ceny
prawie nie uległy zmniejszeniu.
To też robotnik amerykański od-
czuwa drożyznę w dużo większym
stopniu, niż poprzednio.

Ogólnie można powiedzieć, że
los robotnika nie tylko w Ameryce,
ale i na całym świecie, nie tylko
się nie polepszył, ale przeciwnie—
znacznie się pogorszył.

J. U.

Konferencja ministrów w Batwederze.

WARSZAWA, 13 czerwca. (Pat.)—
We wtorek dnia 13 b. m. o godz. 6-ej
po poł. ministrowie udali się na zapro-
szenie Naczelnika Państwa do Batwe-
deru na konferencję, podczas której
w ciągu dwóch godzin omawiano na-
stępnie bieżących spraw.

Zjazd wojewodów ziem wschodnich.

WARSZAWA, 13 czerwca. (Pat.)
We środę d. 14 b. m. w min. spr.
wewnętrz. odbędzie się zjazd wo-
jewodów z wołyńskiego, poleskie-
go, białostockiego i nowogrodzkie-
go, przy udziale delegata rządu w
Wilnie, w celu omówienia spraw,
związanych z projektem zmian w
podziale administracyjnym woje-
wództw wschodnich, oraz w kwestii
wzmocnienia obrony granicy
wschodniej.

Odrzucone odznaczenie.

LWOW, 13 czerwca. (A. W.)
Członek P.P.S. dr. Lewenharc na
zasadzie uchwały rady naczelnej
P.P.S. odmówił przyjęcia orderu
„Odrodzenia Polski”.

Wojska polskie na granicy wschodniej.

LONDYN, 15 czerwca. (Pat.) Hav.
Lloyd George oświadczył w izbie gmin,
że nie ma nie jest wiadomym, żeby
rząd polski i rumuński, w myśl układu
zawartego w Genui miały zredukować
wojska na granicach wschodnich.

Przyszłe traktaty handlowe Polski.

Celem uregulowania stosunków han-
dlowych w najbliższej przyszłości pro-
jektowana jest rozporządzenie o za-
kresie handlowym między Polską a pań-
stwami europejskimi, szczególnie z
Węgrami, Niemcami, Szwajcarią i An-
glią.

Przesilenie gabinetowe.

Obrady komisji konstytucyjnej. — Orientacja wielkokon-
stytucyjna i małokonstytucyjna. — Podział stronnictw.
Deklaracje czterech klubów.

WARSZAWA, 13 czerwca. (Te-
lefonem od naszego koresponden-
ta) — W dniu wczorajszym, w 11
dniu przesilenia w ciągu pierwszej
połowy dnia poszczególne kluby
zastanawiały się, jakie zająć stano-
wisko na posiedzeniu komisji kon-
stytucyjnej w sprawie pytań Na-
czelnika państwa. Powzięte przez
kluby opinie i uchwały podzielić
można na 2 kategorie: jedna o-
rientacja wielkokonstytucyjna, dru-
ga orientacja małokonstytucyjna.

Ta pierwsza orientacja była za
ndzieleniem odpowiedzi na pytania
Naczelnika w duchu konstytucji z
dnia 17 marca, zaś ta druga za
odpowiedzią w duchu małej kon-
stytucji.

Do orientacji wielkokonstytu-
cyjnej skłaniały się kluby: P.P.S.,
lewica P.S.L., Wyzwolenie N.P.R.,
P.S.L., żydzi, rady ludowe, klub
mieszczański, i K. P. K. Do o-
rientacji, zwanej małokonstytucyj-
ną kluby: Zw. Lud. Nar., N. Ch.
K. R., N. Ch. S. L. i N. Z. L.

Co do tego ostatniego należy
dodać, że p. Skulski jak zwykle
usiłował zająć specjalne stanowis-
ko, mające stanowić kompromis
pomiędzy wielką konstytucją a
małą.

O godz. 5 min. 15 po południu
zebrała się komisja konstytucyjna
i obradowała do 8 min. 30 wie-
czorem. Na posiedzeniu obecny
był marszałek sejmu, a przewod-
niczył poseł Rataj.

Deklaracja P. P. S.

Pierwszy głos zabrał poseł Li-
bermann w imieniu P. P. S. i zło-
żył następujący projekt rezolucji.
„Sejm stwierdza, że w myśl t.
zw. małej konstytucji inicjatywę po-
wołania rządu w pełnym składzie
ma Naczelnik państwa i że powo-
łanie rządu w porozumieniu z
sejmem ma być dokonane przez
zasięgnięcie ze strony Naczelnika
państwa opinii stronnictw sejmow-
ych, przy czym formy tego poro-
zumienia mają być różne.

Rząd powołany (mianowany)
przez Naczelnika państwa staje
przed sejmem ustawodawczym ce-
lem uzyskania votum zaufania
sejmu.

Następnie głos zabrał poseł Du-
banowicz (N. Ch. S. L.), który w
długich, a mętnych wywodach do-
wodził, że Naczelnik państwa ty-
ko raz jeden może założyć veto
co do kandydata większości klu-
bów, gdyż w przeciwnym razie
dyskusja przeciągałaby się ad in-
finitum. Zadnego projektu reso-
lucji p. Dubanowicz nie zgłosił.

Deklaracja „Wyzwolenia”.

Następny mówca p. Woźnicki
w imieniu „Wyzwolenia” proponu-
je następujące odpowiedzi na za-
pytania Naczelnika państwa:

Wyrazy „Naczelnik państwa po-
wołuje rząd w pełnym składzie”
oznacza, że przy przesileniach
rządowych Naczelnikowi państwa
przystępuje inicjatywa. Wyrazy
„na podstawie porozumienia” o-
znacza, że Naczelnik państwa za-
sięga opinii sejmu co do przysz-
łego rządu, przy czym w razie wą-
pliwości dąży do formalnej przysła-
ności Naczelnikowi państwa z za-
strzeżeniem całkowitej odpowie-
dzialności rządu przed sejmem.
Sposób porozumienia się z sejmem
pozostawia się do uznania Naczel-
nika państwa.

Deklaracja Związku Ludo-
wo-Narodowego.

Następnie poseł Głabiński imie-
niem zw. Lud. Nar. zgłosił nastę-
pującą deklarację:

Sejm ustala zgodnie z dotych-
czasowym zwyczajem konstytucyj-
nym następującą wykładnię punktu
3 ustawy sejmowej z dnia 20 lu-
tego 1919 r. W razie powstania
przesilenia rządowego przez zgło-
szenie i przyjęcie dymisji rządu.

1) Marszałek sejmu ustala przez
porozumienie ze stronnictwami
osobę kandydata na prezydenta
rady min., która ma zapewnić
poparcie większości głosów. Ta
osoba przedstawi Naczelnikowi pań-
stwa do powołania na to stanowi-
sko, 2) Ewentualne wątpliwości
Naczelnika państwa, co do osoby
przedstawionego kandydata i ewen-
tualne jego propozycje innych
osób, o ile w porozumieniu z mar-
szałkiem sejmu nie mogą być usun-
ięte, muszą być przez marszałka
zakomunikowane do rozwiązania
stronnictwom, poczem ustaliwszy
ponownie, kto ma zapewnić po-
parcie większości, przedstawia mar-
szałkowi kandydata. Temu kandy-
dowi Naczelnik państwa powierza
misję utworzenia rządu. 3) Osoba,
której na tej podstawie Naczelnik
państwa poruczy misję utworzenia
nowego rządu, przeprowadzi od-
powiednie narady z przedstawici-
elami stronnictw sejmowych i na
podstawie tych narad przedstawi
do nominacji Naczelnikowi pań-
stwa radę ministrów w pełnym
składzie.

Deklaracja Zjednoczenia
Mieszczańskiego.

Wreszcie ostatnia zgłoszona de-
klaracja zjednoczenia mieszczań-
skiego.

Wyrażenie: „Naczelnik państwa
powołuje” zjednoczenie mieszczań-
skie rozumie, że inicjatywa propo-
nowania osoby premiera, należy
do obowiązków Naczelnika pań-
stwa. Porozumienie ze sejmem od-
bywa się przez konwent seniorów
za pośrednictwem proponowanego
przez Naczelnika państwa kandy-
data na premiera. Wnioski kon-
wentu seniorów oparte na ilości
głosów reprezentowanych stron-
nictw, uważane są za wyraz opi-
ni sejmu.

Postanowiono wybrać podko-
misję, celem rozpatrzenia tej de-
klaracji. W skład tej podkomisji
wejdą przedstawiciele klubów po
jednym z każdego. Posiedzenie
podkomisji naznaczono na jutro 9
i pół rano. O godz. 11 w dalszym
ciągu obradować będzie pełna ko-
misja konstytucyjna.

Na dzisiejszym posiedzeniu w
podkomisji wojskowej przyszła
pod obrady sprawa emerytur dla
inwalidów.

Pos. Liebermann zwrócił uwagę,
że pod nieobecność rządu znajdu-
jącego się w stanie dymisji, nie
można uchylać żadnych постано-
wień, zwłaszcza mających obciążać
skarb. Reprezentant wojskowości
pułkown. Mazanek zwrócił uwagę,
że inwalidzi potrzebują wszelkie
zwiększenia pensji. Na to poseł
Liebermann odpowiedział: „Ja nie
jestem odpowiedzialny za prze-
silenie, odpowiedzialny jest Na-
czelnik państwa, który je wywołał.

Wobec sprzeciwu posła Lieber-
manna, przewodniczący Meysner
zamknął posiedzenie.

Przejmowanie Górn. Śląska.

KATOWICE, 13 czerwca. (Pat.)
W dniu wczorajszym kolejarze pol-
scy zaczęli obejmować koleje pol-
skiej części G. Śląska. Akcja ta
ma być ukończona w tym tygod-
niu. Na jutro przewidziane jest
objęcie poczty, a we czwartek po-
licji. Do Katowic i innych miast
G. Śląska, przybyło już wielu ur-
zędników polskich kolejowych i
urzędników celnych w mundurach.
Dzisiaj pociągami rannymi przyby-
ło tu kilku oficerów sztabu gener.
Szeptyckiego, dla porozumienia się
z komendą francuską w sprawie
przejęcia koszar wojskowych w Ka-
towicach.

KATOWICE, 13 czerwca. (A. W.)
Notyfikacja dokumentów, dotyczą-
cych przejęcia Górnego Śląska
przez władze polskie i niemieckie,
nastąpi prawdopodobnie 15 b. m.

OPOLE, 13 czerwca. (Pat.). Peł-
nomocnik rządu polskiego wicemin.
dr. Seyda udzielił następujących
informacji, co do objęcia G. Śląska
przez Polskę. Pewna zwłoka w
notyfikacji decyzji rady ambasado-
rów co do granic nastąpiła wsku-
tek tego, iż nie doszło dotychczas
do porozumienia w sprawie dal-
szego prowadzenia spraw karnych
o przestępstwa przeciwko aliantom.
Na poniedziałkowym posiedzeniu
uczyni komisja w tej sprawie no-
we propozycje. Pełnomocnik nie-
miecki zakomunikował stanowisko
rządu niemieckiego dziś przed po-
łudniem. Przypominam, że na po-
siedzeniu naznaczonym na jutro
nastąpi pełne uzgodnienie tej
sprawy. W takim razie nastąpi
we czwartek podpisanie przez ko-
misję i obu pełnomocników warun-
ków oddania obu części G. Śląska
oraz notyfikacja granicy.

Dzień sobotni będzie pierw-
szym dniem zarządzanej e-
wakuacji.

W poniedziałek opuszczą wojska
koalicyjne pierwszą strefę. Po pol-

skiej stronie strefę tę tworzyć bę-
dzie miasto i pow. Katowice. W
tym dniu bezpośrednio po wyjściu
wojsk koalicyjnych, nastąpi wkro-
czenie wojsk polskich.

KATOWICE, 13 czerwca. (Pat.).
W poniedziałek d. 12 b. m. odby-
ło się w Katowicach w biurze p.
Hinze, komisarza dla przejęcia
własności państwowej na obszarze
G. Śląska przyznanym Polsce, kon-
ferencja głównych komisarzy usta-
nowionych dla poszczególnych ga-
łęzi administracji państwowej oraz
komisarzy powiatowych (starostw).
Celem konferencji było omówienie
ogólnych zasad postępowania przy
podejmowaniu państwowego mienia
niemieckiego. Tego samego
dnia popołudniu odbyły się nara-
dy wspomnianych komisarzy przy
udziale obu stron (polskiej i nie-
mieckiej), z niemieckim komisa-
rzem głównym i powiatowym.
Przedmiotem narad było wzajemne
porozumienie się w powyższej
sprawie.

Odezwa kardynała Bertrama

KATOWICE, 13 czerwca. (AW).
Arcybiskup kardynał Bertram wy-
dał do ludności całego Górnego
Śląska odezwę, nawołującą do bez-
względnej posłuszeństwa wia-
dzom. Odezwa kardynała Bertra-
ma akcentuje, że wszelka władza
pochodzi od Boga. Charakterysty-
czny jest ustęp oredzia, który
stanowi zapowiedź wydarzeń, ja-
kie zająć mogą w przyszłości: „Im
bardziej brzemiennie w następstwie
są rozporządzenia władz zwierz-
chnich, tym gorliwiej należy je
wykonywać.

Oredzie do katolików.

KATOWICE, 13 czerwca. (AW)
Delegat biskupa wrocławskiego ks.
prałat Kapica wydał oredzie do
katolików województwa śląskiego,
w którym m. in. zaznacza, że kościół
katolicki zawsze szanował pra-
wa naturalne dziecka górnośląskie-
go do języka i religii. Ks. Kapi-
ca zapewnia, że takie poszanowa-
wanie języka polskiego nastąpi po
stronie niemieckiej, i wzajemne
poszanowanie języka niemieckiego
po stronie polskiej.

Sowiecka propozycja w sprawie rozbrojenia.

Jednocześnie z napadami na pograniczu noty rozbroje-
niowe.

WARSZAWA, 12 czerwca. Dnia
12 czerwca — poselstwo rosyjskie
w Warszawie przesłało do mini-
sterstwa spraw zagranicznych ob-
szerną notę, na wstępie której oś-
wiadcza, że

„Konferencja genuńska zawio-
dła nadzieje szerokich mas ludo-
wych Europy. Konferencja całą
swoją uwagę skierowała na obronę
materiałnych interesów nielicznej
grupy ludzi, poszkodowanych przez
wojnę. W toku konferencji dele-
gacja rosyjska podnosiła niejedno-
krotnie kwestję ogólnego rozbroje-
nia. Jednak delegatów rosyjskich
nie usłuchano. Obecnie rząd Rosji
sowieckiej proponuje rządowi Fin-
landji, Estonji, Łotwy i Polski pro-
porcjon. zmniejsz. sił zbrojnych”.

Projekt podwyższenia taryfy kole-
jowej.

WARSZAWA, 13 czerwca. A. W.
Dowiedujemy się ze sfer miarodaj-
nych, że prace nad stworzeniem
projektu podwyższenia taryfy kole-
jowej są w pełnym toku, i w pierw-
szych dniach lipca podane będą
do wiadomości, w życie zaś wejdą
od 1 sierpnia. Taryfy na towary
droższe będą podwyższone o 150
procent, zaś na towary tańsze o
50 procent. Jako nowość w syste-
mie taryfowym prowadzone będą
taryfy różniczkowe, polegające na
tem, że w miarę zwiększania się

przestrzeni stosunkowo zmniejsza
się opłata. Taryfy różniczkowe u-
dostępnią dowóz towarów z cen-
trów do najbardziej odległych za-
kątków Polski. Podwyższenie ta-
ryf zmniejszy deficyt kolejowy,
jednak nie wpłynie na wzrost dro-
żyzny, gdyż na poszczególne to-
wary, ekspedjowane w niezna-
cznych ilościach, a dochodzące
wprost do konsumenta, podwyżka
wyniesie feniگی lub marki. W ko-
łach urzędowych panuje nadzieja,
że podwyższenie taryfy zmniejszy
emisję banknotów i przyczyni się
do stabilizacji waluty.

Dnia 13 czerwca o godz. 2 po poł., zasnęła w Bogu po krótkich cierpieniach nasza najukochańsza córeczka i siostrzyzka przeżywszy lat 16

B. P.

Idzia Baruchinówna

ucz. kl. VII gimn. p. Aba.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi dzisiaj 14 b. m. o godz. 8 po poł. z domu żałoby przy ul. Cegielnianej № 15.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i koleżanki pogrążeni w smutku

Rodzice, siostry i bracia.

8316—1

Dnia 13 b. m. zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 50

B. P.

Edward Silberstein

kupiec i obywatel m. Łodzi.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi dziś o godz. 2-ej po poł., z domu żałoby przy ul. Cegielnianej 26, o czym zawiadamia pogrążona w smutku

Rodzina.

8317—1

Obrady parlamentu miejskiego.

Sprawa usunięcia inż. Szenfelda. — 8,000 marek za metr kamienia brukowego. — Wybory.

Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej otwarto z blisko trzygodzinnym opóźnieniem, gdyż zamiast o godz. 6-ej rozpoczęło się ono dopiero około 9-ej. Powodem tego była zwykła niepunktualność pp. radnych.

Przewodniczył dr. Rozenblat.

Po przeczytaniu komunikatów, między którymi znajdował się również komunikat o zwolnieniu inż. Szenfelda ze stanowiska przewodniczącego wydziału budownictwa, radny Pogonowski zapytuje magistrat jaki był powód do usunięcia inż. Szenfelda.

Ławnik Badzian w imieniu magistratu odpowiada, że inż. Szenfeld otrzymał dymisję dlatego, że wykazał nieudolność w gospodarce wydziału budownictwa, jak to zresztą rada niejednokrotnie miała okazję stwierdzić w czasie dyskusji nad działalnością tego wydziału.

Przewodniczący przerywa przemówienie ławnika Badziana, gdyż, według jego zdania, sprawa kwalifikacji i zdolności osobistych inż. Szenfelda nie nadaje się do rozpatrywania na plenum rady.

Również wiceprezydent Stupnicki protestuje przeciwko ingerencji rady do spraw wewnętrznych magistratu, gdyż według dekretu o samorządzie magistratowi przysługuje prawo przyjmowania i zwalniania urzędników, dlatego też sprawa usunięcia inż. Szenfelda nie może być rozpatrywana przez radę, a charakter jej nie pozwala na to, aby była przedmio-

tem badań publicznych. Dymisja odbyła się na zasadzie przysługujących magistratowi ściśle określonych praw i nikt nie może mu zarzucić, że zasnęła tu jakaś nieprawidłowość.

Ostatecznie uchwalono wniosek, aby sprawę usunięcia inż. Szenfelda przekazać komisji do spraw ogólnych, która wysłucha wyjaśnień magistratu w tej sprawie.

Po załatwieniu tej sprawy radny Rapalski interpeluje magistrat, czy prawdziwa jest wiadomość podana w „Głosie Polskim”, że za metr sześcienny kamienia brukowego magistrat płaci obecnie 8,000 mk., podczas gdy w roku ubiegłym można było nabyć za 600 mk.

Następnie dokonano wyboru delegatów do miejscowego komitetu pomocy jeńcom i uchodźcom, powracającym z Rosji. Wybrani zostali radni: Łęcki, Pogonowski i Borylski.

Projekt umowy o oddanie w dzierżawę gruntu miejskiego pod budowę i użytkowanie boczny kolejowej do huty szklanej „Geha Sztotland i Birnbaum” w Łodzi — odesłano po dłuższej dyskusji do komisji.

Uchwalono wniosek w sprawie budowy sześciu nowych gmachów szkolnych. 50 proc. kosztów budowy ma ponieść rząd.

Po załatwieniu jeszcze kilku spraw mniejszej wagi posiedzenie rady wskutek braku quorum zostało zamknięte.

Morderstwo za wóz maki.

Trup w worku na szosie. — Wierny pies. — Ślady prowadzą do Łodzi. — Zakrwawiona, lecz tania mąka. — Anonim w policji. — Skok do studni ze wstydu. — Morderca przyznaje się na śledztwie, zapiera na rozprawie. — Niema alibi. — Wyrok śmierci w sądzie doraźnym.

Posterunek policyjny powiatu łódzkiego, obchodząc szosę, znalazł między Łuścierzem a Proboszczowicami zamordowanego mężczyznę, owiniętego w worek. Przy trupie stał pies, który nie chciał odstąpić swego zabitego pana.

Powiatowej policji udało się ustalić, że pies, pilnujący trupa, należy do Janiny Kowalskiej, zam. w Łęczycy, dokąd też wysłano natychmiast policję. Tam stwierdzono, że zamordowany jest ich furmanem i nazywa się Józef Łuszczyk. Wyjechał on z Łęczycy do Łodzi wozem z mąką, przeznaczoną dla domu handlowego Zdz. Szulcowskiego.

Na zasadzie zebranych informacji poczyniono wywiady u piekarzy w Ozorkowie, Zgierz i okolicznych miejscowościach, celem odnalezienia owej maki, lecz wszystko to nie dało narazie żadnych rezultatów.

Wówczas funkcjonariusze policji wrócili do Łodzi i komendant policji na powiat łódzki p. Ryskowski, rozpoczął za pomocą swych wywiadowców poszukiwania śladu zbrodni w Łodzi.

W tym celu dokonano rewizji u całego szeregu piekarzy. Abram Leleniński, zam. przy ul. Zgierskiej Nr. 42, oświadczył, że do niego zwrócili się nieznajomi mu mężczyźni z całym wozem maki, proponując mu kupno, lecz z powodu tego, że na kilku workach były ślady krwi, zaniechał kupna całej ilości, a tylko z powodu taniej ceny nabył jeden worek.

Karol Hermans, zam. przy ul. Wólczańskiej 145, również oświadczył, że kupił u nieznajomego mu mężczyzny 8 worków maki; piekarz Zygmunt Kuliński, zam. przy ul. Główniej Nr. 31, kupił 10 worków maki.

Na workach u Kulińskiego policja skonstatowała ślady krwi. Wszystkich tych piekarzy aresztowano i odesłano do więzienia. Pewnego dnia do policji nadszedł list anonimowy, w którym donoszono, że morderca Łuszczyk jest niejakim Ignacy Matuszak, pseudo-

uim „Pyrka”, zam. w Łęczycy przy ul. Kaliskiej 44.

Natychmiast wysłano na wskazane miejsce wywiadowców policji, którzy aresztowali go. Bandyta wskoczył do głębokiej studni, lecz wydobyto go stamtąd i po udzieleniu mu pomocy lekarskiej okuto w kajdany i pod silną eskortą odwieziono do Łodzi.

Podczas badania bandytę przyznał się do zabójstwa Łuszczyka, którego dokonał wraz z innymi współnikami.

Oświadczył on, że jako znajomy zamordowanego szedł za wozem. Niedaleko Łęczycy skorzystał z okazji, że nikogo na szosie niema i widząc, że zamordowany zdrzemnął się, wyjął rewolwer i strzelił do niego z tyłu. Łuszczyk natychmiast padł trupem i krew poleła się na mąkę.

Bandyta bojąc się, że nadejdzie ktoś, zawiązał zwłoki w worek i zawiózł je w okolice Łuścierzni. Sam zaś z mąką pojechał do Łodzi, gdzie już umówił się z Kurakiem i Łęckim, zam. przy ul. Pużadowskiej 1, że przywiezie mąkę z dokonanego rabunku, lecz ci ostatni nie pozwolili mu złożyć tej maki, gdyż worki były oblane krwią, natomiast wskazywali mu adresy piekarzy, którzy chętnie po taniej cenie mąkę kupią; i rzeczywiście mąkę sprzedal. Załatwiwszy „interes” konie i wóz zostawił na szosie, a sam pojechał z powrotem do Łęczycy.

Po zbadaniu zbrodniarza odprawiono go do więzienia.

Wczoraj stanął on przed sądem doraźnym w Łodzi.

Skład sądu stanowią: sędzia B. Witkowski, Korwin Korotkiewicz i Ingersleben.

Oskarża podprokurator Krychowski.

Oskarżony do zabójstwa nie przyznaje się.

Twierdzi, iż w Łodzi wówczas nie był. Na zapytanie przewodniczącego, co robił dnia krytycznego, odpowiada, że szedł do domu i po 9-ej wieczorem już nie wychodził. Rewolwer kupił w lutym r. b. od sierżanta, który służył w wojsku w Łęczycy. Na pytanie, dlaczego

W dniu 7 b. m. zmarł w Poznaniu drogi nasz

Ludwik Kon

Student prawa

i pochowany został w Łodzi dnia 10 czerwca r. b.

Za oddanie ostatniej posługi drogim nam zwłokom, oraz za liczne dowody współczucia i przyjaźni składa serdeczne podziękowanie

Rodzina.

8301—1

W piątek, dnia 16 czerwca r. b., jako w dniu urodzin

B. P.

Zofii z Frenklów Markowej Wohl

odbędzie się punktualnie o godz. 12 w południe poświęcenie pomnika, na które krewnych i życzliwych zaprasza

RODZINA.

8363—1

pisany warunkom przyjęcia, należy przede wszystkim dać pierwszeństwo dzieciom pracowników państwowych i dzieciom osób niezamożnych. Z pośród dzieci niezamożnych, powinna być szczególna uwaga zwrócona na dzieci nauczycieli oraz inwalidów wojennych.

W miejscowościach, gdzie istnieją prywatne szkoły średnie, należy także pomiędzy młodzieżą, do szkoły już uczęszczającą, uczynić pewien wybór. Dyrekcje zechcą oświadczyć zamożnym rodzicom tych uczniów, którzy nie otrzymują promocji do klasy następnej, lub których zachowanie oceniono ujemnie, że dzieci ich niemogą liczyć w nowym roku szkolnym na pozostawienie w państwowej szkole średniej. Ponadto należy usilnie starać się skłonić zamożnych rodziców uczniów przeciętnych i słabszych, aby dzieci swe oddali do szkół prywatnych i umożliwili w ten sposób przyjęcie do szkoły państwowej dzieci zdolnych, a niezamożnych. Na miejsca opróżnione należy przyjąć kandydatów,

których szczególne uwzględnienie poleca pierwsza część tego okólnika.

Za niedopełnienie obowiązku szkolnego.

W tygodniu od 6 do 10 b. m. nieposyłanie dzieci do szkoły z wyroków komisji powszechnego nauczania odbyli kary aresztu: za niedopełnienie obowiązku szkolnego 1) Ratajczyk Jakób, Rokicińska 10—2 dni, 2) Winer Abram, Ogrodowa 9—1 dzień, 3) Kabe Edward, Malinowa 2—1 dzień, 4) Szmuklerski Mordka, Al. 1-go Maja. 25—1 dzień, 5) Liberman Abram, Zawadzka 19—1 dzień, 6) Zarzevska Ruchla, Gdańska 77—2 dni, 7) Dzióbowa Marjańska, Rawska 12—2 dni, 8) Boruchowski Icek, Północna 24—2 dni, 9) Wolf Szlama, Kamienna 1—1 dzień, 10) Bieńkowski Jan, Wilanowska 3—1 dzień, 11) Lenger Moszek, Pomorska 47—2 dni, 12) Tenenbaum Jozek, Wolborska 21—1 dzień, 13) Goldwasser Zyskind, Pomorska 33—1 dzień,

14) Langnerowa Marjańska, Emilja 42—1 dzień, 15) Ledel Ida, Wolborska 21—1 dzień, 16) Knop Władysław, Szkolna 26—1 dzień, 17) Szczepaniak Marcin, Przędzelniana 91—1 dzień, 18) Garbas Jan, Rokicińska 11—1 dzień, 19) Klepanda Tomasz, Cienna 56—1 dzień. Za niedostarczenie spisu dzieci: 20) Sochaczewski Adam, Fijałkowska 17—1 dzień.

Wystawa oświatowa we Lwowie.

W czasie od dnia 20 sierpnia do 15 września b. r. przy sposobności targów wschodnich we Lwowie, odbędzie się wystawa oświatowa, która również obejmie prace z zakresu oświaty pozaszkolnej na terenie całej Rzeczypospolitej.

Ponieważ bez współdziałania ze strony instytucji kulturalno-oświatowych wystawa nie dałaby całkowitego obrazu prac, podjętych w kierunku oświaty pozaszkolnej, tak przez czynniki rządowe, jak i społeczne, kuratorjum okręgu szkolnego łódzkiego zwraca się z prośbą do towarzystw oświatowych, działających na terenie województwa łódzkiego, aby do dnia 25 czerwca b. r. zechciały nadesłać do kuratorjum swoje eksponaty, skąd zostaną one wysłane do organizatorów wystawy t. j. do kuratorjum okręgu szkolnego lwowskiego.

Na wystawie będzie można obejrzeć grafiki i mapy, wykonane przez prof. Szumańskiego, dotyczące analfabetyzmu, kursów dla dorosłych, czytelni i bibliotek, chórow i teatrów włościańskich, domów ludowych oraz towarzystw oświatowych.

Godziny handlu w wędliniarniach.

Magistrat uchwalił, aby wędliniarnie otwarte były od 7-ej rano do 5-ej przed wieczorem. (bip)

Drogie ryby.

Za żądanie nadmiernych cen na ryby urząd walki z lichwą skazał Łajbusia Grinsztajna z Brzeżin na 200,000 mk. grzywny, oraz na konfiskatę na rzecz skarbu państwa sumy mk. 77,000 uzyskanej ze sprzedaży ryb. (bip)

Kryminalistyka.

Schwytanie bandyty. Policji udało się schwycić Adama Brzezińskiego, poszukiwanego sprawcę kilku napadów bandyckich. Do jednego z inkriminyowanych mu czynów B. przyznał się. Zbrodniarza zakuto w kajdany i odesłano do więzienia. (bip)

przyznał się w policji, odpowiada: „Bo mnie bito”, „nie wiedziałem co mówię”, krew na ubraniu jest, ponieważ rzuciłem się do studni ze wstydu i rozbiłem sobie głowę”.

Świadkowie, ogółem 35, ze strony oskarżenia zeznają zgodnie z okolicznościami sprawy. Bracia Kurasik opowiadają, iż oskarżony był wraz z niejakim Olczakiem na ulicy Profesorskiej pod 1 z wozem naładowanym mąką, sam otworzył bramę i zbiegł do Łęczycy. Świadkowie „alibiści” nie dowodzą zupełnie alibi obwinionego.

Prokurator w oskarżeniu oświadcza iż, aby usunąć wątpliwości co do przebiegu całej sprawy wezwał tak pokaźną ilość świadków. Wina oskarżonego jest bezwzględnie dowiedziona, świadczy o tem rewolwer, krew na ubraniu oskarżonego i otwieranie bramy domu przy ulicy Profesorskiej i t. p. Co do świadków Kulińskiego i Hermansa, to gdyby sprawa rozpoznawana była w sądzie zwykłym, to i oni winni byłiby zasiąść na ławie oskarżonych. Matczak całą zbrodnię wykonał, zaś resztę pozostawił swemu spółnikowi, wracając do Łęczycy, by w ten sposób stworzyć sobie alibi.

Oskarżyciel wniosł o zastosowanie wobec podsądnego pierwszej części art. 19 o sądach doraźnych t. j. karę śmierci.

W ostatnim słowie oskarżony ze łzami w oczach głosem podniesionym zaznacza, że widzi śmierć przed oczami i mówi „sprawiedli-

wie”, że nie był obecnym podczas zabójstwa na miejscu zbrodni.

Przemówienie swe kończy słowami: „Idę na śmierć”.

Po dwugodzinnej naradzie sąd ogłosił wyrok, skazujący Matczaka po pozbawieniu praw na karę śmierci przez rozstrzelanie. (bip.).

Komunikaty.

Uwaga!

212-1

Zawiadamiam, że z powodu zakończenia remontu zimowego lokalu w Warszawie, w niedługim czasie Muzeum anatomiczno-patologiczne i panoptikum; obecnie znajduje się przy ul. Cegielskiej 34 w byłym gmachu „Urania”, pozostaje w Łodzi tylko do 30 czerwca b. r.

Zaznaczam, że szkoły, związki i wojskowi zwiedzające grupami mają ustępstwa.

Z poważaniem

Kierownik: J. Wróblewski

Jak można przebudować dom nie usuwając lokatorów.

Eksperyment ten został uczyniony w Paryżu i przekonał architektów i lokatorów, że wszystko jest między ziemią a niebem możliwe. Przy jednej z ulic paryskich znajduje się dom o dużej wartości, zbudowany jeszcze w XVIII stuleciu. Jako taki należy on do miasta Paryża. Otóż dom ten kilkakrotnie przebudowany i bardzo zniszczony groził zawaleniem. Nic więc łat-

wiejszego, jak doprowadzić go do porządku. Ale tu zaczynały się trudności. Kilkopiętrowy dom mieścił dużą ilość lokatorów, którzy w Paryżu z pewnością nie znaleźliby mieszkań.

Rada miasta Paryża pomimo to postanowiła dom odnowić i wydała odpowiednie rozporządzenia. W tej opresji budowniczy miasta Paryża uczynił co następuje:

Dom, t. j. ściany zostały do partu rozebrane, mieszkania zostały oszalowane i rozdzielone deskami i mieszkańcy spokojnie podzieli swój żywot za temi ścianami. Paryżanie z prawdziwym zadowoleniem i wesolnością przyglądali się tej przebudowie. Po kilku tygodniach mury zostały z powrotem wzniesione, dom otynkowany i przykryty dachem i — eksperyment zdał się.

Dom ten o pięknej średniowiecznej fasadzie niczem nie razi i zupełnie nie zdradza swego nowoczesnego pochodzenia, gdyż tynkowi nadano wygląd stary i pokryto go jakby wiekową patyną.

Mączka odżywcza „PHARMA”

— najlepszym środkiem do wykarmienia niemowląt. —

Wszędzie do nabycia! Baczcie na markę ochronną obok uwidocznioną. Wedle orzeczeń lekarskich, najlepszym środkiem przeciw reumatyzmowi stawów, mięśni, nerwobólom, bólowi krzyżów, ischias, porażeniom i t. p. jest

„SAPOMENTHOL MATULI” Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach.

Eugeniusz Matula fabryka środków leczniczych S-ka z ogr. odp. w Krakowie.

SCALA

Gościnne występy
Trupy Wileńskiej

DZIS,
Ten, którego biją
--- po twarzy ---

JUTRO
Szmaty
Rejwika.

W piątek, d. 16.VI
DYBUK

Kier. M. Mazo. — Początek o g. 8.30 wiecz. — Bilety w kasie teatru od godz. 11—2 i od godz. 5—8 wieczorem.

Bank Handlowy w Łodzi

Aleja Kościuszki 15

poszukuje wykwalifikowanych pracowników

z praktyką bankową lub handlową.

Zgłaszać się z ofertami między godz. 11—12.

8275-2

SWIDER - UZDROWISKO

dla młodzieży i dzieci D-ra Rotewiego. Lekarz na miejscu. Wiadomość w Warszawie, tel. 190-49 od godziny 8—10 i od 2—4 pp. Na miejscu willa własna.

722-8

SALA FILHARMONJI.

Sobota dnia 17-go czerwca o g. 4-ej po pol.

Drugi i ostatni występ

dla dzieci i młodzieży

Słynnej

MARYLI

GREMO

Młodziutkiej artystki-tancerki.

Przy fortepianie: DORA GREMO.

Program zmieniony.

Ceny niższe.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji codziennie od g. 10—1 oraz od g. 3—7 po pol. 308-1

Kim jesteś? Kim być możesz?

Przeznaczenie, talent, wady, zdolności. Przyślijcie swój charakter pisma, lub zainteresowanej osoby, zakomunikujecie imię, rok i miesiąc urodzenia, ile osób najbliższej rodziny: na tych danych otrzymacie od urozonego psycho-grafologa Szyllera-Szkolnika (autora prac naukowych) listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych. Odpowiedzi na szereg zadanych pytań. Cenne wskazówki i rady. Praca naukowa p. Szyllera-Szkolnika zaszczycona mnóstwem odesł i podziękowań w poczytnych piśmiach krajowych i zagranicznych. Analizę wysłać się po otrzymaniu mk 950. Jeśli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga kilku godzin poważnej umysłowej pracy, koszty ogłoszeń, pocztowe i t. p. wyżej oznaczona suma nie może wydawać się zbyt wysoką. Dla badań osobistych przyjmuje od 12—7. — Ch. Szyller-Szkolnik: „Tajemnica powodzenia”. Jak żyć i postępować, aby osiągnąć powodzenie w życiu. Najnowszy utwór Szyllera-Szkolnika. Szerokie ceny rad, uwag i wskazówek, jak żyć i czynić, aby zwycięsko przeciwstawić się naszemu losowi, osiągnąć niezależność, moralne zadowolenie i dobrobyt. Niewielka, lecz bogata treścią książeczka ta wydawnictwem nikomu nigdy nie sprzedawana i sprzedawac się nie będzie, lecz dodaje się tylko, jako premium do każdej analizy. Nadzwyczaj ciekawej treści książki. Katalog ilustrowany darmo wysyła się. Na wysyłkę dołączyć znaczek pocztowy.

Adres: Psycho-grafolog Szyller-Szkolnik, Warszawa, Wydawnictwo „Świt” 60-2 Piękna 23.

Młody

energiczny człowiek poszukuje posady. Łaskawe oferty do adm. „Głosu” sub „H. G.”

Upraszam złodzieja

który w dniu 10 b. m. (sobota) wyjął mi z kieszeni mk. 52-270, dowód osobisty, fotografie itp. rzeczy, o kasce w srebrnym mi dowodu osobistego i fotografii. Ogrodowa 28, (Poznań) czytać.

Chcemy kupić

8274-2

WIELKI DOM

z placem lub wielki plac

na Piotrkowskiej, Sienkiewicza lub Aleji Kościuszki, w śródmieściu. Zapłacimy gotówką. Wymienić cenę.

Pośrednictwo agentów niepotrzebne. Adresować: sub „Kozłowski”, „Głos Polski”.

Baczność!

Baczność!

Szanujcie wasze zdrowie i ubierajcie się w letnie pantofle

„SKOROCHOD”

specjalnie ochraniające przeciwko poceniu nóg. Zadzajcie tylko, która gwarantuje firmę J. Abramowicza, za trwałość. Do nabycia w lepszych magazynach obuwniczych, mianowicie: przy ul. Piotrkowskiej: Grędzin, Kozłowski, Krzemieniecki, Hechtkopla, Windmana, Tsakumakisa, Feiertaga Zawadzka 1, Sochańskiego Nowomiejska 13. Szporna Zawadzka 10, Rozewski Nowomiejska 7, Zajdel Cegielska 32, Herzman w Pabjanicach, Warszawska 2. 8299-1

Warsztat obuwniczy J. Abramowicz Podrzeczna 15.

UWAGA: Wyraźcie obecnie specjalnie miękkie chodzenie, korek pod podeszwą. Jeżeli pantofel pęka się w chodzeniu, to każdy magazyn wydaje nowy „Skorochod”. Tylko J. A. z ochronną marką. Ostrzega się przed fałszyfkami. Na wyrobach moich są inicjały J. A.

Letnie Kapelusze

eleganckie po cenach przystępnych poleca „Salon mód” Nowomiejska 25, front, 3-a piętro. 269-1

Wspólnika

poszukuje do 6-ciu milionów marek wielki obrotowy tygodniowy int res; zysk przynoszący miljom marek tygodniowo. Oferty pod „K. L.” do „Głosu”. 280-1

Kurs dwumiesięczny 200-3

Anatomji Opisowej

dla słuch. medycyny i dent. rozpoznawam jn. I.VII 1922 r. LAJCHTER. Dzielnia 49, m. 9. Inform. m. godz. 3 a 9 po pol.

Łódź, ul. Piotrkowska 175

poleca najtaniej w wielkim wyborze:

Etaminy, batysty, muśliny, Kretony, białe towary, Kamgarny, bostony, szewioty męskie i damskie.

Kooperatywom i Pp. Krawcom ustępstwo!

HACELE

Pierwszej Polskiej Fabryki Hacele

„Podkowa” w Sosnowcu nie ustępują najlepszym zagranicznym. Ceny konkurencyjne.

Jenerałni reprezentanci na b. Kongresówkę i Kresy Wschodnie: Tow. Techn.-Przem.

„TECHNORIENT”

Warszawa, Jerozolimska 17.

TYLKO 4 DNI

od 14 czerwca sprzedaż najnowszych paryskich kapeluszy damskich filcowych oraz słomkowych fabryki warszawskiej. Hotel „Polonia” 506. ul. Dzielnia 40. 287-1

Do składu fabrycznego wyrobów wełnianych poszukujemy

samodzielnego dysponenta

dobrze zaprowadzonego z odbiorców miejscowych i posamiejscowych.

Raflektuje się na silę inteligentną, posiadającą intesatywę i doświadczenie w tej branży. Szczegółowe oferty z życiorysem, poważnymi referencjami, odpisami świadectw i warunkami płacy do Adm. „Gł. Polsk.” sub „Samodzielny dysponent”.

Przed konferencją haską.

Odpowiedź francuska.

PARYŻ, 13. VI. (Pat) Hav. Odpowiedź francuska na memorandum angielskie zaznacza w sprawie wycofania memoriału rosyjskiego, że delegacja francuska w Genui nie mogła zająć stanowiska w tej kwestji, ponieważ od dnia 15 maja nie brała udziału w posiedzeniach, które się odbywały przy udziale przedstawicieli sowietów. — Jedyne na posiedzeniu plenarnem oświadczyła, że zalecenie rządu francuskiego przyjmuje klauzulę, opracowaną przez pierwszą komisję, nie czyniącą także żadnych aluzji do memoriału rosyjskiego. Francja wobec tego nie jest niczem związana.

Rząd francuski zaznacza, że konferencję w Hadze należy oprzeć na rezolucjach, powziętych w Cannes. W kwestji własności prywatnej odpowiedź francuska przyjmuje zasady, wysunięte w sprawozdaniu rzeczoznawców londyńskich. Odpowiedź francuska podkreśla, że muszą być uznane kwestje restytucji własności prywatnej. Rząd francuski uznaje najzupełniej prawo rekwiizycji, lecz pod warunkiem sprawiedliwego odszkodowania, do czego sowiety są niezdolne w sytuacji obecnej.

Francja nie zamierza narzucić sowietom prawodawstwa, lecz państwa zagraniczne mają prawo i obowiązek zażądać gwarancji dla swych obywateli, na jakie liczyć mogą państwa cywilizowane. System uwzględniiony w memorandum francuskim jest jedyną gwarancją interesów własności i Rosji. Francja pragnie pomóc Rosji, lecz plan odbudowy, przedstawiony w Genui oraz stanowisko zajęte w tej sprawie przez sowiety, nie pozwoliły zbadać dokładnie tej sprawy.

Odbudowa Rosji możliwa jest tylko przy dobrej woli sowietów. Rząd francuski pragnie, by usunięto z konferencji haskiej wszelkie kwestje polityczne i niema racji zrzekania się z zajętego stanowiska w sprawie długów rosyjskich.

Rząd angielski przewidział, że jeżeli kwestje poddane rozstrzygnięciu w Hadze nie będą rozstrzygnięte w sposób zadowalający, Rosja padnie ofiarą przedsiębiorców, chorujących na koncesje, a mocarstwa nie będą w możności akcji tej przeszkodzić. Jeżeli rząd angielski uważa, że właściciele, czy też koncesjonariusze legalni mogą być wywłaszczeni i zastąpieni przez innych, to podobny akt gwałtu spotka się z jednogłośnie potępieniem ze strony wszystkich narodów cywilizowanych i uniemożliwi wznowienie normalnych stosunków w Rosji. W celu uniknięcia tej konferencji winny wszystkie narody, wysyłające rzeczoznawców do Hagi ustalić zgodnie pewne idee wytyczne, gdyż można się obawiać, że i ta konferencja, podobnie jak konferencja genueńska, spełni na niczem.

Francja w Hadze.

PARYŻ, 13 czerwca. (Pat) Hav. Ze względu na to, że konferencja haska ma mieć charakter czysto techniczny i traktuje wszelkie kwestje nietylko ad referendum, rada min. postanowiła wysłać do Hagi rzeczoznawców, którzy będą później mianowani. Ponieważ z kredytów, przyznanych na konferencję genueńską, pozostały jeszcze znaczne fundusze, zostanie przedłożony izbie projekt ustawy, wyznaczający pozostałe fundusze na wysyłkę rzeczoznawców francuskich do Hagi.

Delegacja angielska w Hadze.

LONDYN 13 czerwca. (Pat) — Dziś wieczorem odjeżdżają do Hollandji angielscy delegaci na konferencję haską w składzie 40 osób łącznie z przedstawicielami Australji, Kanady, Nowej Zelandji, Afryki i Indji.

Wywiad z Cziczerinem.

BERLIN, 12 czerwca (Polp.). W wywiadzie ze współpracownikiem „Voss. Zeit.” Cziczerin oświadczył, że konferencja genueńska wykazała, iż siły pracujące dla wszechświatowego pokoju mocniejsze są, niż destrukcyjne tendencje pewnych dróg politycznych. Układ w Rapallo jest dobrym przykładem dla rozstrzygnięcia problemu europejskiego.

Obrady Izby gmin. Sprawa odszkodowań niemieckich.

LONDYN, 13 czerwca (Pat). — Izba gmin odbyła dzisiaj pierwsze posiedzenie po świętach. Na interpelację jednego z członków, czy rząd otrzymał wiadomość o przymerzu wojskowym między Niemcami a Rosją odpowiedział Lloyd George, że zarówno rząd niemiecki jak i rosyjski zaprzeczają kategorycznie istnieniu takiego przymerza.

Wodgewood zapytał, czy rząd francuski może wkroczyć do zagłębia Ruhry lub do Frankfurtu nad Menem bez porozumienia się z państwami sprzymierzonymi, oraz jeżeli Niemcy nie spełnią swych zobowiązań, czy Francja będzie mogła wykonać zamiar wkroczenia do zagłębia, dopiero po udzieleniu dwutygodniowej zwłoki.

Na zapytanie Cecila, oświadczył sir Robert Harn, że nie ma żadnych informacji, jakoby wobec niepowodzenia usiłowań komitetu bankierów w zrealizowaniu międzynarodowej pożyczki dla Niemiec, rząd niemiecki nie uważał się za związanego temi zobowiązaniami. Komisja reparacyjna zebrała się wczoraj na plenarnem posiedzeniu, aby obradować nad tekstem nowej noty dla Niemiec, która przedstawić ma uzupełnienie memorandum z dnia 31 maja i stanowi odpowiedź na notę niemiecką z dnia 23 maja.

W memorjale tym zastrzega sobie komisja reparacyjna, że uczyni przedmiotem osobnych narad kilka jeszcze niewyjaśnionych punktów, w szczególności zaś autonomji banku państwa oraz zarządzenia przeciw ucieczce kapitałów.

Niemcy wobec odmówienia im pożyczki.

BERLIN, 13 czerwca (A. W.). — Powrócili do Berlina kanclerz Wirth, p. p. Rathenau i Hermes. Dziś powraca sekretarz stanu Bergmann. Po jego przyjeździe odbędzie się posiedzenie rady ministrów dla określenia stanowiska rządu wobec memoriału komitetu pożyczkowego.

EILWESE, 13 czerwca (Pat.) Radio. Ponieważ kanclerz państwa dopiero dziś powrócił do Berlina, a sekretarz stanu Bergmann, człon-

nek komitetu pożyczkowego, dopiero w dniach najbliższych powróci, musiano odroczyć obrady nad sprawozdaniem komitetu bankierów i nad sprawą, czy i w jakiej mierze, wobec niemożliwości uzyskania obecnie pożyczki, Niemcy będą mogli wypełnić swoje zobowiązania, poczynione wobec komisji odszkodowawczej.

Poincaré w Londynie.

LEAFIELD, 13 czerwca (Pat) Radio. Przyjazd Poincarégo do Londynu zapowiedziany jest na przyszłą niedzielę. Tego dnia Lloyd George podejmować będzie premiera francuskiego śniadaniem. Wobec tego, że Poincaré przybywa do Londynu prywatnie i na zaproszenie towarzystwa angielsko-francuskiego, przyjęcie Lloyd George'a będzie miało charakter wyłącznie towarzyski. Poruszenie jakichkolwiek kwestji politycznych nie jest przewidziane.

Zjazd drugiej międzynarodówki.

LONDYN, 13 czerwca. (Pat) Wolf. W Londynie rozpoczyna się dn. 17 czerwca zjazd socjalistycznych partii robotniczych, które należą do drugiej międzynarodówki. Na porządku dziennym figurują obrady nad położeniem gospodarczym i politycznym Europy, kwestja bezrobotnych, stosunek do Rosji i konferencji haskiej oraz do drugiej międzynarodówki.

Pomoc Francji dla głodnych.

PARYŻ, 13-go czerwca A. W. Francuski minister spraw zagranicznych wydzielił 6 milionów franków, uchwalonych przez parlament francuski na głodujących w Rosji, francuskiemu Czerwonemu Krzyżowi, który wysłał misję żywnościową do Rosji. Rząd sowiecki zapewnia tej misji możność rozdzielania żywności pomiędzy ludność głodującą według własnego uznania. Pierwszy transport jest już na odjeździe.

Sowiety a Ameryka.

Po konferencji genueńskiej orientacja angielska w sowieckiej polityce ekonomicznej zaczyna ustępować miejsca orientacji amerykańskiej. Sowiety zdają sobie sprawę z tego, że oparcie ekonomiczne wyłącznie o Niemcy nie ratuje Rosji, i usiłują znaleźć drogę do porozumienia z Ameryką. Jeszcze przed konferencją w Genui prasa sowiecka stwierdzała, że konferencja bez udziału w niej Ameryki traci dla Rosji trzy czwarte swego znaczenia. Rosja potrzebuje olbrzymich kapitałów, które

dostarczyć jej może tylko finansjerja amerykańska. Rząd sowiecki spodziewa się, że uda mu się przełamać trudności i uzyskać od Stanów uznania de jure i znaczną pożyczkę dolarową. W Petersburgu bawią od kilku dni przedstawiciele kilku większych firm amerykańskich, w tej liczbie i Forda, którzy przybyli dla zbadania stosunków ekonomicznych w Rosji. Rokowania z amerykańkami prowadzi przedstawiciele wnieśli do Petersburga.

Zjazd w Bukareszcie.

WIEDEN, 11 czerwca, (Polpr.) — Belgradu donoszą, że podczas pobytu w Bukareszcie Naczelnika Państwa Piłsudskiego, przyjeżdża tam również król serbski Aleksander.

Wścigi konne.

Rezultat wczorajszych biegów. We wszystkich wczorajszych biegach nasi faworyci zdobyli pierwsze miejsca.

I bieg. 1) Niedola — Horodyńskiego, 2) Nadzieja — Grzybowski, 3) Lawina — Jaworowski. Tot. 25.
II bieg. 1) Mary — Rudakowskiego, 2) Patrol — bar. Kronenberga. Tot. 23.
III bieg. 1) Bandura — Butkiewicza, 2) Azamat — Ostaszewskiego. Tot. 23.
IV bieg. 1) Polmoodie — Olszowskiego, 2) Hejnał — stajni Chorzelski, 3) Dolly — Wołańskiego. Tot. 23.
V bieg. 1) Pieszczotka — hr. Morstina, 2) Kain — Sosnowskiego, 3) Dor-nach — Roga. Tot. 48, franc. 42 i 36.
VI bieg. 1) Ambitna — Bersona, 2) Góra Paskarze — hr. Morstina, 3) Flor Fina — Wołańskiego. Tot. 61.
VII bieg. 1) Luna — Wołańskiego, Miek — Olszowskiego. Tot. 22.

Polska loteria państwowa.

Druga klasa. — Drugi dzień.

Główne wygrane:

100,000 mk. na nr. 89998.
Po 30,000 mk. na nr. 33271, 34456.
Po 25,000 mk. na nr. 80898, 89753.
Po 15,000 mk. na nr. 21474, 52124, 76824, 96451.
Po 10,000 mk. na nr. 40221, 50653, 58769, 81286, 82086, 83324, 85990, 87098, 88610, 92369.
Po 5,000 mk. na nr. 21378, 40783, 69741, 86154, 86535, 90920, 94475.
Po 3,000 mk. na nr. 373 5878, 7676 8334 10742 10893 11294 16716 16795 16984 20935 23444 24903 24985 31648 34268 36309 41720 44413 51625 57040 58137 63117 74589 76574 80262 83571 86978 87438 88087 88331 90590 91800 95337 96072 98130 98229 98914.

ZYGMUNT MORICZ.

Uczta weselna.

Wszyscy we wsi mówili o małym się jutro odbyć ślubie córki Sarudyego.

Na wielkiem złotem polu ludzie, pilni, jak mrówki, radośnie pracowali, zajęci nieludzką wielką pracą, wydającą się nie mieć końca kresu. Znajdowali przyjemność w tem, że poruszali ramionami, że mogli używać swego języka: chłopcy i dziewczęta drażnili się słowami i rękoczynami, śmiejąc się przytem tak hałaśliwie, jakgdyby to była najważniejsza praca całego ich życia.

János Kis spożył polewkę i błędną, którą przyniósł mu diabły, głupiopski i przerażający doń podobny chłopiec, jego syn. Następnie rozejrzał się dokoła, ale zbyt był leniwy, aby pójść do sąsiedniego stosu sнопów. Więc rzucił się na ściernisko w miejscu, w którym stał. Kapeluszem przykrył twarz i natychmiast zasnął. Ostatnie słowa, które dobiegały go na jawie, opiewały, że Pál Sarudy kazał również cielaka zarznąć na wesele.

I z tem zasnął. Nikt się o niego nie troszczył, nawet własny syn. Chłopiec sięgnął tylko po glinianą garnczkę i zajął doń, by sprawdzić, czy ojciec potrawił coś dla niego? Nie, nic. Naczynie było tak próżne, jak gdyby

1) je pies Bodri wylizał. Odstawił wobec tego garnczek do góry dnem i udał się na poszukiwanie jagód.

Gdy János Kis obudził się, przedewszystkiem obliżał wargi. We śnie bowiem był na weselu i najadł się tam do syta. Z pewnem przygnębieniem myślał o tem, że wszystko zapomniał: gdzie był i czemu się najadł. Gdyby się przynajmniej nie obudził.

Zycie przyzwyczało go do rezygnowania ze wszystkiego, więc i teraz nie martwił się zbyt długo. Przekreślił się na drugi bok i usiłował z powrotem zasnąć. Nie udało mu się. Twarz jego pod kapeluszem tak się zaczerwieniła, że zaczęła przypominać kolorem raka z ukropu. Odrzucił od siebie przyczerniony brudem i kurwem kapelusz i poczuł miły powiew polnego wietrzyka, muskającego skórę.

— Niech diabli porwą tego starego Sarudyego — rozważał w duchu. Dość pracowałem na niego w swem życiu; mógłby mnie już zaprosić na wesele córki, abym się raz wreszcie mógł dobrze najść.

Podniósł palec.

— Rosół będzie. Tłusty, złoty, dobry rosół z kury. Bardzo smaczny. Zjem napewno pełną misicę.

I już wchłaniał łapczywie żupe, gryzł miękie, złote kluski, czując je następnie całym strumieniem w przełyku.

— Ludzie, do roboty! — krzyknął ktoś w polu.

János Kis nie poruszył się. Przypomniał sobie, że kiedyś,

jeszcze jako dziecko, był na weselu. Był wtedy spokrewniony z rodziną, a jednak z całej uczty dano mu tylko nóżkę kury.

Bezładny gniew, dzika wściekłość opanowała go. Ręka zacisnęła się w pięść i poczuł, iż mógłby teraz tak uderzyć, że wszystko dokoła rozleciałoby się w gruzy i drzazgi.

Ale wyprostowany palec naprowadził go z powrotem na zgubiony bieg myśli.

— Następnie nadziewana kapusta..... Mógłbym zjeść sześćdziesiąt kawalków..... ale jeśli nie pięćdziesiąt, to chyba ani jednego.

— Do roboty! wołał głos.

Z trudem zdźwignął się. Poczuł głód. Zajął do glinianego garnczka. Pusto.... Zresztą była tam przecież tylko taka jałowa masa.

Kopnął garnczek z całej siły: pogardliwie i gniewnie. Naczynie pękło z jednej strony. Było ono zresztą omotane drutami i jeden z drutów zahaczył się o trzewik.

— Niech cię cholera weźmie — zaklął i kopnął jeszcze raz garnczek, daleko od siebie. Dopóki żyć będę, będę musiał zdychać w tej nędzy. Ten stary łotr napewno mnie nie zaprosi.

Przez cały dzień był w bardzo złym humorze. Ale nikt tego nie zauważył. János Kis należał do owych niewidocznych ludzi, których obecności zupełnie się nie sposzręga. W ten sposób przeżył całe swe życie: nigdy ani przez minutę nikogo nie zaciekał. Ani silny, ani słaby, ni mały, ni wielki, ani krzywy, ani wysmukły: cóż

mogło w jego osobie wpaść w oko? Był, ot poprostu, człowiekiem; miał dwoje oczu i nos. Miał również włosy. I nigdy nic mu nie wpadało na myśl. Gdy wchodziło słońce, wstawał, wieczorem kładł się spać; gdy nadszedł odpowiedni czas ożenił się. Wówczas poraz ostatni najadł się dosyć tak, że aż się rozchorował.

Zołnierzem nie był nigdy, więc opuścił co najwyżej z dziesięć razy i to tylko wtedy, gdy udawał się na jarmark. Z całej duszy śmiał się tylko jeden raz w życiu; było to wówczas, gdy ojciec chciał go zbić za to, że zjadł całą miszkę klusek; ojciec zamierzył się nań rzuceniem, stracił równowagę, upadł i uderzył głową o ścianę. Skutkiem tego w kilka dni umarł. Jedno jeszcze mogło wzbudzić jego zainteresowanie: jedzenie. Gdy bił swoją żonę, było to z powodu złego jedzenia, a gdy czasami myślał o czemś, to jedynie o tem, co wartoby było obecnie zjeść. Ale niewiele umiał sobie w tej dziedzinie wyobrazić. Doświadczenie nie przechodziło mu z pomocą.

Wieczorem, gdy szli do domu i zawiadamiali gospodarza, co w ciągu dnia zrobili — w jego wsi ludzie nie byli przez pracodawcę żywieni — stary Sarudy rzekł do nich:

— Ludzie, jutro wieczorem może każdy z was przyjdzie na wesele mojej córki. Będziecie mogli zjeść, ile wlezie.

János Kis uczuł zawrót głowy. Przeraził się na myśl, że nie bę-

dział mógł spełnić wielkiego zadania. Pozostali radowali się, wołali hurra; on milczał. Stał z boku, zmrok zapadał, nikt się o niego nie troszczył. Następnie wraz z innymi wolnym krokiem udał się do domu.

W domu pochłoniął kolację: składała się z owsianki. Jadł cicho, bez słowa. Odrzucił kota, który wdrapował mu się na kolana i miauczał. Nie myślał o niczem. Ale było mu jakoś dziwnie na duszy, jakgdyby oczekiwała go jakaś wielka uroczysta misja, największa chyba w całym jego życiu. Nie zdawał sobie sprawy z jej istoty, ale z zakłopotaniem myślał o jutrzejszem weselu.

Nie mógł spać przez całą noc. Często budził się i przewracał z boku na bok, a gdy przypominał sobie jutrzejsze sprawy, opanowywał go wielki niepokój.

Wyciągnął palec:

— Najpierw dadzą rosół z kury... Zjem pełny szkopel.

— Uśmiechnął się. Wpadło mu na myśl, jakby to było, gdyby te wszystkie kartoflanki, krupniki, kminkówki, barszcze i polewki, które już w życiu spożył, zlać w jedną stągiew. — Oho, tak wielkiej stągwi niema na całym świecie, nawet w piwnicach biskupa w Eger niema takiej beczki. A gdyby następnie zyspać te wszystkie dobre potrawy, które kiedykolwiek w życiu spożył — napewno nie udałoby się napełnić nawet takiego garnczka, jak ten, który dzisiaj kopnął w polu.

(Dok. nast.)

Szczenie i szkło.

W ostatnich czasach pracują użeni niezmordowanie nad tem, by drogą mądrych wynalazków szczęśliwie ludzkość. Obecnie nowu wynaleziono w Czechach szkło, które nie pęka. Jest ono takie twarde, że nawet diament tylko z wielkim wysiłkiem potrafi je przeciąć; z całym spokojem można nim rzucać z wysokości czterech metrów na kamienną podłogę, można je używać w potłaci młotki i wbijać nim gwoździe.

Znana powszechnie anegdota historyczna opowiada, że ten cud świata już był kiedyś wynaleziony w cesarskim Rzymie. Wynalazca przybiegł natychmiast podniecony do cesarza — a ten go kazał bez zwłoki stracić. Bowiem, powie, diał imperator Cezar August, czy Tyberjusz, jeśli istnieć będzie coś tak cennego, jak trwałe szkło, to aż idęta zechciałby wówczas trwać złoto i srebro za drogie, cenne metale? A co się stanie wówczas z cesarsko-rzymską walutą? Niema o czem gadać, tylko bez zderewowania, głowę zachować w górze, i dlatego: Ściąć głowę! Jazda!

Tak uczynił rzymsko-cesarski Tyran. Dopiero obecnie okazuje się, że morderstwo było zupełnie zbyteczne, bowiem obecnie trwałe szkło zostało znowu szczęśliwie wynalezione i nikt nie zgładził wynalazcy, a wprost przeciwnie, zawarł on kontrakt z pewną fabryką wyrobów szklanych — a jednak amerykański dolar nie stracił ze swej wartości, frank złoty również nie, krótko mówiąc ani jeden krak nie krąży nad nowym wynalazkiem.

Mimo wszystko sprawa ta dowodzi, jak dalece staliśmy się tępi i pozbawieni fantazji. Nietłuczące się szkło! Jakżeby się cieszyli szczęśliwsie od naszych czasów! Jakież pieśni śpiewaliby poeci, a baśnie układały narodzi! Nawet tyrani nie mają dzisiaj rzutkich pomysłów. Co jednak nie przeszkadza... Uważajcie tylko, niebawem czytali będziemy wiele o nowych zbrojach, o szklanych pancierzach i armatach.

A więc, nie bacząc na ten gwałtowny postęp chwili, właściwie wszystko zostanie po staremu, pomijając jedynie to, że znowu stare i mądre przysłowie straci swoją wartość, przysłowie o szkłe i szczęściu. Obecnie nie ulega już wątpliwości, że na ziemi nie jest tak kruche i nie trwałe, jak ta odrobina ewentualnego szczęścia.

Arnold Höllrlegel.

Sport a sprawiedliwość.

Gdy bokser zostaje mistrzem światowym, zaczyna on dążyć do tego, by nim jaknajdłużej pozostać. Walczą w nim wtedy dwie namiętności: chęć występowania i walki dla zysku i pragnienie uniknięcia wszelkiej okazji, która mogłaby pozbawić go tytułu.

Wtedy bokser wybiera drogę pośrednią i za każdą nową walkę wymaga tak wielkich sum, któreby ewentualnie wynagrodziły mu utratę mistrzostwa.

Takie uchylanie się od walki, słowem taka sytuacja mogłaby się przeciągać do nieskończoności, gdyby nie istniał rząd czyli zarząd bokserów. Zarząd ten zupełnie dokładnie rozumie, że gdy rządzi w kraju, gdzie bokserzy nie walczy nie rządzi wcale.

Z tego powodu ów zarząd szuka znajdującego prawa, które zmusza spekulujących atletów do walki. Tak się rzecz miała właśnie w New Yorku. Oficjalna komisja bokserów wypowiedziała się

przeciwko tym wszystkim, którzy nie chcą inkasować guzów, a jednocześnie pragnęliby inkasować dolary.

— Walki atletów, — woła komisja — są sportem, a nie mogą być przedsiębiorstwem handlowym.

Sport nie jest spekulacją. W czasach największego rozkwitu ćwiczeń cielesnych, w Grecji starożytnej, wielcy filozofowie obejmowali doniosłe znaczenie sportu, a znakomici atleti znali się i znawali filozofię.

Sport był jednym ze sposobów i drogą, za pomocą której myśli filozofów przechodziły w ręce ludzi. Był on środkiem nauczania, a specjalnie uczył sprawiedliwości. Sędziami podczas zawodów sportowych nie byli zawodowcy, ani też bankierzy, ani nawet uczeni; byli nimi najznakomitsi sędziowie Grecji, znani z surowości sądu i nienagannyh obyczajów. Wszelkie „kombinacje” plamiły honor i były surowo karane.

Po wiekowej przerwie rozpoczyna się w naszych czasach nowy rozkwit życia sportowego.

Nie dopuszczajmy więc, by stał się on spekulacją i nie pozwólmy, by obniżył się jego poziom.

Już dziś, gdy wygrane i gaje obliczają się na duże sumy, daje się zauważyć silny zwrot ku spekulacji.

Otóż sporty powinny być nosicielami i rozsądnymi ideami moralności i sprawiedliwości, a nie areną dla spekulantów.

Z kraju.

Lwów.

Telepatja uliczna. Na czem polega telepatja? Najczęściej łączy się ją — najniebezpieczniej zresztą — z hipnozą, z którą nie ma nic wspólnego. Jest to dar wyuczania myśli osoby drugiej, dar zezwalający na wykonywanie cudzych zamiarów.

Takiego to właśnie eksperymentu byliśmy świadkami w dniu wczorajszym. Doświadczono tym razem zdolności telepatycznych p. Rolfa Nelsona Zitriga, rumuna z pochodzenia, zamieszkałego od szeregu lat w naszym mieście.

Doświadczenie odbyło się w obecności specjalnie zaproszonej komisji, złożonej z przedstawicieli wyższych funkcjonariuszów policji, wojskowości i wreszcie prasy.

Komisja ta zebrała się w gmachu dyrekcji policji, gdzie ustaliła ciążość czynności, mających być wykonanymi przez p. Zitriga. Rzeczą prostą o „marszucie” tej nie został on poinformowany.

Czynności te określono w sposób następujący: P. Zitrig wraz z członkami komisji wyruszy samochodem ulicami Mickiewicza, Jagiellońskiej, pl. św. Ducha, Rutowskiego, pl. Katedralnym, pl. Marjackim i uda się do hotelu Krakowskiego. Tu w portierni wybierze klucz pokoju nr. 108 (zajmowanego przez jednego z członków komisji, kapitana Rogowskiego) oraz weźmie ze schowku gazety, poczem uda się do wymienionego pokoju, gdzie położywszy gazety na stole, wydobędzie z leżącego na toalecie pudełeczka z ołówkami kredkowymi jeden barwy czerwonej i podkreśli nim treść z rzędu liter nagłówka każdej z przyniesionych gazet. W końcu wybierze egzemplarz „Słowa Polskiego” i włoży go do teki skórzanej, niesionej przez innego członka komisji, komisarza policji p. Radka.

Skomplikowaną tę czynność p. Zitrig wykonał z zadziwiającą dokładnością w ciągu niespełna 25 minut. Pewne niedokładności w szczegółach pochodziły stąd, że zmieniające się osoby, służące jako „media” telepatycznie, nie obeznane należycie z ustalonym przez komisję programem, zmienionym tokiem myśli powodowały pewien chaos w działalności telepaty.

Posuwając się znowa samochodem kierowanym przez stojącego w jednym z nich człowieka z rozwianym włosom i zatrzymując się co czas jakiś, towarzyszyła liczna gawiedź uliczna, wieszczą jakąś sensacją narazie niedocieczoną.

Ciechocinek.

Wkrótce upłynie sto lat istnienia największego zdrojowiska w Polsce, Ciechocinka, którego solanki tak skutecznie działają w całym szeregu cierpień, jak wadliwa przemiana materji, choroby kości, zółty, gruźlica chirurgiczna i t. p. Zakład ze swoimi budynkami kąpielowymi (solanki, borowina, gazowe kąpiele) stoi na pierwszorzędnym poziomie i śmiało może współzawodniczyć z urządzeniami największych zdrojowisk europejskich jak Karlsbad, Marienbad, Francesbad i t. d. Wszakże podczas okupacji Niemcy ograbili i zdewastowali zakład, ogalając go z mebli, oraz kranów, klamek i wszystkich cenniejszych przedmiotów. Mimo to zakład powoli odzyskuje przedwojenną świetność a wszystkie konieczne braki już uzupełniono.

W celu zaznajomienia z obecnym stanem Ciechocinka prasy polskiej a zwłaszcza prasy mało i wielkopolskiej, która niewiele wiedziała o Ciechocinku, powstałe stowarzyszenie właścicieli nieruchomości chrześcijańskich w Ciechocinku urządziło dwudniowy zjazd przedstawicieli prasy polskiej z całej Rzeczypospolitej. Przybyło około 20 osób z Warszawy, Lwowa, Krakowa, Pomorza i prowincji. Zarząd stowarzyszenia witał przybyłych dziennikarzy a następnie przez 2 dni szczegółowo obwoził i oprowadzał gości po wszystkich urządzeniach ciechocińskich.

Zwiedzano więc budynki kąpielowe, oddz. terapii inhalacyjnej prowadzony i urządzony przez wybitnego specjalistę dr. Herynga, oddział wodoleczniczy, prowadzony przez dr. Rudzkiego, elektrolecznicy (dr. Ciagliński). Teżnie jedne z największych w Europie i warzelnie oraz rzeźnię, urządzoną na wzór drezdeńskiej, pokazywał i objaśniał dyrektor Raczyński. Po uroczystym wspólnym obiedzie z udziałem wszystkich lekarzy praktykujących, właścicieli willi i kuracjuszy, wygłoszone zostały referaty i przeprowadzona była dyskusja w sprawach mających na celu dalszy rozwój Ciechocinka.

Pierwszym referentem był dr. Dembicki, który przedstawił właściwości lecznicze Ciechocinka. Prezes właścicieli nieruchomości p. Ziemiński wyluszczył wszystkie potrzeby uzdrowiska, w odpowiedzi na co dyr. Raczyński wyluszczył wszystkie zamierzenia dyrekcji a więc mówił o rozpoczęciu pod kierunkiem prof. Nadolskiego ze Lwowa przebudowy istniejącego wodociągu i powiększenia jego wydajności. W następnym roku zostanie wykonana kanalizacja systemem rozdzielonym. Wybudowana też zostanie szosa do Torunia.

W bliskiej przyszłości kosztem ministerjum będzie wybudowany gmach pocztowy. Prof. Tołwiński wygotował plan regulacyjny, mający na celu dalszy rozwój zdrojowiska. Obecny teren Ciechocinka nie będzie podlegał dalszemu zabudowaniu, które zostanie skierowane w stronę Wisły. W tym celu będzie nabyte 12 włók kolonii Siońska nad Wisłą, wieś Aleksandrowkę i mniejsze sąsiednie grunta, na których przewidywana jest budowa domu zdrojowego, hotelu wraz z łazienkami dla zimowej kuracji, ołtrzymiego kompleksu łazienek i innych urządzeń nad Wisłą. Zakładowy inżynier p. Krieger przystępuje do wznoszenia technicznych instalacji.

Po ukończeniu referatów, goście zwiedzili jeszcze urządzenia istniejące od 1844 r. apteki p. Gąbczyńskiego, mieszczące się w trzydziestu ubikacjach. Są tam: fabryka wód mineralnych sztucznych, wyrobów ekstraktów kąpielowych, kofiry, laboratorium, analizy i t. p.

Na część gości pierwszego dnia wieczorem odbył się koncert orkiestry symfonicznej, która przez całe lato będzie uprzyjemniała pobyt kuracjom. Drugiego dnia pobytu wieczorem wydano raut w sali hotelu Millera, zakończony zabawą taneczną tak, iż gospodarze przyjęcia dziennikarzy nie tylko wypełnili im czas szczegółowym pokazem zakładu, lecz myśleli też o rozrywce gości, których podejmowano nader serdecznie, chcąc w jak najlepszej pamięci pozostawić pobyt w Ciechocinku.

Sprawa strejku bankowców.

Odezwa do pracowników intelektualnych i fizycznych m. Łodzi.

Otrzymujemy od związku zawodowego pracowników bankowych następującą odezwę:

„Długo czas byliśmy zmuszeni za marne grosze oddawać swą pracę na korzyść tych, którzy udając, że przysługują się naszej wspólnej ojczyźnie, nabijali swoje własne kieszenie, nie dbając prawie wcale o los pracujących, to jest tych, którzy byli podstawą gromadzenia ich majątku.

Zrzeszeni pracownicy bankowi wystąpili dla obrony swych praw. W nierównej walce trwamy już piątą tydzień.

Dyrekcje banków mimo naszej zgody do zawarcia umowy na warunkach, jakie nam przedłożyły, dziś przypuszczając, iż złamią naszą solidarność i rozbiją nasz związek, cofnęły się i podpisać jej nie chcą.

Rozbicie naszego związku — jest przygrywką do walki z waszymi związkami.

Czy pozwolicie zatem, aby pracujących poniewierano?

Czy pozwolicie na to, aby mimo przyrzeczeń poparcia, jakie

nam było zapewnione przez waszych delegatów, związek nasz został rozbity?

Strejk protestacyjny.

W związku z przedłużeniem bezrobocia bankowców, wywołanym odmowom banków podpisania umowy zbiorowej ze związkiem zawodowym pracowników bankowych, dziś o godz. 10 rano rozpoczyna się strejk protestacyjny w instytucjach użyteczności publicznej i t. p.

Jednocześnie ma wybuchnąć demonstracyjne bezrobocie bankowców w Warszawie, zaś ministerstwo ochrony pracy i opieki społecznej wraz z innymi czynnikami, wywierają silny nacisk na strony zainteresowane celem zlikwidowania akcji strejkowej na gruncie łódzkim.

Sprawy robotnicze.

Nieporozumienia w fabrykach włókienniczych.

Niedawno, po ustaleniu podwyżki dla robotników w fabrykach włókienniczych, zaakceptowano podwyżkę w tym samym stosunku t. j. o 21 procent dla robotników metalowych w tychże fabrykach, na co robotnicy metalowi nie zgodzili się i od tego czasu wciąż wynikały spory między robotnikami a fabrykantami. W ostatnich dniach doszło do ostrzejszych sporów w zakładach fabrycznych, wobec czego wydziały mechaniczne ruchu w fabrykach Szajblera i Grohmana i Geyera zostały zamknięte. Wobec tego, że sprawa ta może pociągnąć za sobą zamknięcie wielkich fabryk w Łodzi, z inicjatywy inspektora pracy p. Wojtkiewicza odbyła się wczoraj w lokalu przemysłowców konferencja, w której brali udział przedstawiciele przemysłowców, oraz delegaci klasowego i polskiego związków zawodowych włókienniczych.

Delegaci robotników wskazywali na to, iż regulacja cennika dla metalowców dotychczas przeprowadzona nie została, dzięki czemu wynikają ciągle nieporozumienia. Delegaci zaproponowali, aby fabrykanci ustąpili z dotychczasowego stanowiska i aby podwyżkę traktować od 9 maja. Przedstawiciele przemysłowców natomiast oświadczyli, iż ustąpić nie mogą i podwyżka może być udzielona jedynie od 29 maja.

Po dłuższej dyskusji, wobec nieprzejednanego stanowiska obu stron, do jakiegokolwiek porozumienia nie doszło.

Na propozycję inspektora pracy przemysłowcy zgodzili się odbyć zebranie, celem omówienia tej sprawy i o wyniku jej zawiadomić inspektorat pracy. (bip.)

Żądania pracowników gazowni.

Pracownicy gazowni wystąpili z żądaniem podwyżki płac o 25 proc. Rada nadzorcza gazowni postanowiła sprawę tę przekazać specjalnej komisji. (bip)

Strejk w fabryce Millera.

Jak już donosiliśmy, w fabryce Millera w Rokicinu, po kilku awanturach wybuchł strejk z powodu wydalenia z fabryki delegata robotników.

W związku z tem odbyła się wczoraj konferencja pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy, w której brali udział: dyrektor fabryki p. Ulrich i delegaci polskiego związku „Praca”.

P. inspektor apelował do obecnych, aby przyczynili się do zlikwidowania zatargu, lecz pomimo to do porozumienia nie doszło, gdyż robotnicy oświadczyli, iż nie przystąpią do pracy, o ile delegat nie zostanie przyjęty z powrotem. Przedstawiciel firmy powyższego żądania uwzględnić nie chciał, dodając, iż delegat fabryczny został w swoim czasie zwolniony po formalnym dwutygodniowym wypowiedzeniu. (bip).

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Przeważnie pochmurno, ciepło, miejscami opady (duże), wiatry lokalne.

W dniu wczorajszym obszar niskiego ciśnienia w dalszym ciągu utrzymywał się nad Skandynawią, Polską i Bałkanem. Wskutek tego w kraju utrzymała się pogoda pochmurna, połączona z opadami (Warszawa, Lwów). Temperatura po południu wahała się w granicach od 14 stopni (we Lwowie) do 20 (Białystok). Podobny stan pogody utrzymywał się w innych krajach Europy, z wyjątkiem zachodniej Anglii i Irlandji, gdzie pod wpływem wysokiego ciśnienia było pogodnie. Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 17.6 stop., najniższa 13.5 stop.

O szkołę pracy.

Wydział szkolnictwa i kultury zwrócił się do magistratu z wnioskiem o otwarcie miejskiej szkoły rozwojowej nowego typu, w której zastosowane będą w całej rozciągłości metody szkoły pracy. (bip)

Wakacje dzieci szkół powszechnych.

Podczas wakacji dzieci szkół powszechnych, urządzane mają być różne wycieczki w okolice Łodzi. Wydział szkolnictwa stara się o uzyskanie na ten cel zapomogi w kwocie 3 milionów marek. (bip)

O przyjmowanie uczniów do szkół średnich.

W dzienniku urzędowym M. W. R. i O. P. ogłoszono okólnik w sprawie przyjmowania uczniów do szkół średnich na terenie b. zaboru rosyjskiego.

W okólniku tym czytamy: „Istniejące na terenie b. zaboru rosyjskiego państwowe szkoły średnie mogą pomieścić tylko część zgłaszającej się do nich młodzieży. Ponieważ zwiększenie liczby tych szkół jest w tej chwili niemożliwe, ministerstwo wyznacza religijnych i oświecenia publicznego, poleca dyrekcjom przy przyjmowaniu na przyszły rok szkolny stosować się do następujących wskazówek: Pomiędzy uczniów nowowstępujących, którzy odpowiedzą prze-

Podatek od wzbogacenia się.

W nr. 111 „Monitora Polskiego” ogłoszono ustawę z dnia 31 marca 1922 r., o podatku od wzbogacenia się, które ujawniło się przez nabycie nieruchomości i przez spłatę długów hipotecznych.

(Art. 1.) Podatkowi od wzbogacenia się podlegają:

a) osoby fizyczne, tudzież podlegające podatkowi przemysłowemu, zarobkowemu i procederowemu osoby prawne, o ile jedne i drugie są właścicielami gruntów, placów i budynków, położonych na obszarze Rzeczypospolitej, a nabytych w drodze odpłatnej w czasie od dnia 1 stycznia 1918 r. do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy;

b) osoby fizyczne, które w okresie czasu od dnia 1 stycznia 1918 r. aż do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy spłaciły częściowo lub w całości wierzytelności, obciążające hipotekę nieruchomości do tych osób należących, nie zaciągając z tej przyczyny nowych hipotecznych zobowiązań dłużnych, o ile spłacone wierzytelności powstały przed 1-ym stycznia 1915 r.

Podatkowi temu podlegają również spadki, wakujące (nieobjęte) po osobach fizycznych, określonych w poprzednich ustępach niniejszego artykułu.

(Art. 2. l.) Od podatku są całkowicie zwolnione:

a) Państwo i związki samorządowe, polska krajowa kasa pożyczkowa, pocztowa kasa oszczędności, polski bank krajowy i polski bank komunalny;

b) osoby prawne co do nieruchomości (art. 1 p. a), nabytych dowodnie dla celów przemysłowych, celem prowadzenia lub rozszerzenia własnej działalności przemysłowej, o ile chodzi o zakłady przemysłowe, lub w których umieszczone zostały własne biura, składy i t. p., o ile chodzi o zakłady handlowe;

c) spółdzielnie aprowizacyjne i ich związki;

d) osoby, które nabyły nieruchomości (art. 1) na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. nr. 70, poz. 462), ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego (Dz. U. R. P. z 1921 r. nr. 4, poz. 18), tudzież nabywcy gospodarstw rolnych do 43 ha na obszarze województw: nowogrodzkiego, poleskiego, wołyńskiego oraz powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego, województwa białostockiego;

e) osoby, które dowodnie wykazały, że nabyły nieruchomości (art. 1 p. a), bądź spłaciły wierzytelności (art. 1 p. b) ze środków, uzyskanych w drodze realizacji majątku nieruchomego i ruchomego, posiadanych już w dniu 1 sierpnia 1914 roku lub takiego majątku, odziedziczonego przed dniem nabycia nieruchomości, względnie spłacenia wierzytelności;

f) reemigranci, którzy udowodnią, iż nabyli nieruchomości ze środków, przywiezionych do Polski z zagranicy;

g) nabywcy nieruchomości, w art. 1 lit. a) wymienionych, za kwotę nie przewyższającą:

400,000 mk. lub 1,000,000 mk., o ile nabycie nastąpiło w pierwszym lub drugim półroczu 1921 roku i w 1922 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

250,000 mk. o ile nabycie nastąpiło w 1920 r.

50,000 mk. o ile nabycie nastąpiło w 1918 r.

20,000 mk. o ile nabycie nastąpiło w 1918 r.

b) osoby, które spłaciły wierzytelności, w art. 1 lit. b) wymienione w kwocie do 15,000 mk. łącznie;

i) osoby, należące do kategorii właścicieli gruntów o obszarze do 43 ha, które nabyły nieruchomości (art. 1 p. a) na podstawie transakcji, zawartych pomiędzy członkami re-

dziny do II stopnia pokrewieństwa łącznie.

II. Od podatku są częściowo zwolnione:

Osoby, które udowodnią, że do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy na rzecz kraju (państwa), gmin miejskich i wiejskich na Śląsku Cieszyńskim podatek od przyrostu wartości, pobierany na mocy ustawy śląskiej z dnia 2 maja 1913 r. (Dz. Ust. i Rozp. Kr. nr. 35 i rozporządzenie tymczasowej komisji rządowej z dnia 6 czerwca 1921 r. L. VIII 2530-9); mają one prawo potrącić połowę zapłaconego podatku od przyrostu wartości, od sumy podatku, przypadającego na podstawie niniejszej ustawy.

(Art. 3.) Podatek wynosi:

A. Od osób, wymienionych w art. 1 p. a):

1) 50 proc. ceny kupna, przyjętej za podstawę wymiaru opłaty stempowej (należności prawnej) od aktu nabycia nieruchomości po straceniu przyjętych do zapłaty i zaciągniętych na kupno długów hipotecznych, o ile nabycie nastąpiło w 1918 roku;

2) 40 proc. ceny kupna, przyjętej za podstawę wymiaru opłaty stempowej (należności prawnej) od aktu nabycia nieruchomości po straceniu przyjętych do zapłaty i zaciągniętych na kupno długów hipotecznych, o ile nabycie nastąpiło w 1920 roku;

3) 30 proc. ceny kupna, przyjętej za podstawę wymiaru opłaty stempowej (należności prawnej) od aktu nabycia nieruchomości po straceniu przyjętych do zapłaty i zaciągniętych na kupno długów hipotecznych, o ile nabycie nastąpiło w 1920 roku;

4) 20 lub 10 proc., w pierwszym lub drugim półroczu 1921 r. i w 1922 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

O ile cena nabycia przewyższa minimum, ustanowione dla każdego roku w art. 2 lit. g):

5 krotnie podatek podwyższa się o 25 proc.,

10 krotnie podatek podwyższa się o 50 proc.,

15 krotnie podatek podwyższa się o 75 proc.,

20 krotnie podatek podwyższa się o 100 proc.

B. Od osób, wymienionych w art. 1 p. b):

1) 40 proc. sumy spłaconej wierzytelności, o ile spłata nastąpiła w 1918 r.;

2) 80 proc. sumy spłaconej wierzytelności, o ile spłata nastąpiła w 1919 r.;

3) 140 proc. sumy spłaconej wierzytelności, o ile spłata nastąpiła w 1920 r.;

4) 200 proc. lub 250 proc., w pierwszym lub drugim półroczu 1921 r. i w 1922 r. aż do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

O ile spłacona wierzytelność przenosi sumę:

75,000 mk. — podatek podwyższa się o 25 proc.,

150,000 mk. — podatek podwyższa się o 50 proc.,

225,000 mk. — podatek podwyższa się o 75 proc.,

300,000 mk. — podatek podwyższa się o 100 proc.

Art. 4. Każdy płatnik (art. 1) z wyjątkiem płatników, należących do kategorii właścicieli gruntów o obszarze do 43 ha (art. 6), jest obowiązany przysłać do urzędu skarbowego (urzędu podatkowego) tego okręgu, w którym położona jest nieruchomość, określona w art. 1, drugą zaś połowę w ciągu 6 tygodni po upływie pierwszego terminu płatności.

Na rachunek powyższej kasy skarbowej (urzędu podatkowego) można podatek wpłacać także do innej kasy skarbowej (urzędu podatkowego), do pocztowej kasy oszczędności, do polskiej krajowej

kasy pocztowej, do polskiego banku państwowego, do krajowych banków niewyłącznych, tudzież do ich oddziałów znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej.

Nadto winny płatnik w terminie wyżej określonym przysłać właściwej kasie skarbowej szczegółowe obliczenie podatku wraz z dowodem jego uiszczenia. W obliczeniu należy pod rygorem art. 99 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym z podatku majątkowym (Dz. R. P. nr. 32, poz. 550) określić dokładną nieruchomość (art. 1), termin i kwotę spłaty, osobę, od której jest należny, tudzież zamieścić wiadomości o tej kwocie, gdzie i w jakiej kwocie pobrano opłatę skarbową (należność) od aktu nabycia nieruchomości, lub o ile chodzi o podatek, określony w art. 1 p. b), podać sumę spłaconej wierzytelności, o ile spłacenia oraz oznaczyć, o ile nieruchomość, która obciążona była tą wierzytelnością.

Art. 5. Płatnikom, należącym do kategorii właścicieli gruntów o obszarze do 43 ha, oblicza podatek izba skarbową, w której okręgu położona jest nieruchomość, określona w art. 1.

O dokonaniem obliczenia zawiadamia się płatników za pomocą nakazu płatniczego, od którego można wnieść odwołanie do wspomnianej izby w ciągu dni 30, licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego.

Odwołanie rozstrzyga ostatecznie minister skarbu.

Podatek należy wpłacić w połowie (art. 4) w ciągu dni 30, licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego, a drugą połowę w ciągu następnych 6 tygodni, a to pod rygorem, wskazanym w art. 10.

Art. 7. Osoby, wymienione w art. 2 p. b), e), f), obowiązane są w ciągu 2 miesięcy, licząc od dnia następnego po ogłoszeniu ustawy niniejszej, złożyć izbie skarbowej, w okręgu, której położona jest nieruchomość (art. 1), prośbę o uwolnienie od podatku wraz z dokumentami, stwierdzającymi dowodnie stan faktyczny, uzasadniający to zwolnienie.

Termin powyższy może izba skarbową przedłużyć jedynie w tych wypadkach, w których osoby wspomniane wiarygodnie wykazały, że zebranie określonych wyżej dokumentów wymaga dłuższego czasu.

Władze i urzędy państwowe są obowiązane wydawać stronom interesowanym potrzebne dokumenty bezpłatnie i wolne od stempli z wyraźnym określeniem celu.

Imieniem osób, należących do kategorii właścicieli gruntów o obszarze do 43 ha, prośbę może składać także właściwy urząd gminny.

Prośby spóźnione odrzuca się.

(Art. 9.) Instytucje poborowe, określone w art. 4 cz. 2, winny o każdej dokonanej u nich wpłacie podatku zawiadomić w ciągu 3 dni właściwą (art. 4, cz. 1) kasę skarbową (urząd podatkowy).

Nadto winny banki dewizowe i ich oddziały pobrany podatek, po straceniu prowizji za pobór określonej przez ministra skarbu, we wspomnianym terminie przysłać, lub przekazać właściwej kasie skarbowej (urzędowi podatkowemu) a to pod rygorem odsetek za zwłokę w wysokości jednego procentu za każdy dzień zwłoki.

Pocztowa kasa oszczędności, polska krajowa kasa pożyczkowa, jakoteż polski bank krajowy i ich oddziały winny w dniu, w którym wpłatę uskutecznią, zapisać pobrany podatek na dobro skarbu państwa.

(Art. 15) Wszystkie władze i urzędy państwowe oraz samorządowe a w szczególności notariusze i urzędy hipoteczne — są obowiązane na żądanie władz skarbowych udzielać wszelkich wiadomości, potrzebnych do obliczenia podatku, jakoteż dozwalać dostęp do ksiąg, aktów i rejestrów urzędnikom skarbowym do tego wyznaczonym.

Winni naruszenia tego obowiązku odpowiadają według ogólnych przepisów.

nie obowiązujących przepisów organizacyjnych, względnie służbowych.

(Art. 16.) Minister skarbu jest władny udzielić częściowego lub zupełnego uwolnienia od podatku i odsetek za zwłokę w tych wypadkach, w których ściśle dopełnienie obowiązku zapłaty byłoby ze względów ogólnopństwowych niepożądane.

Prośby składać należy do min. skarbu w ciągu miesiąca po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego do ustawy niniejszej.

Nadto władny jest minister skarbu udzielić odroczenia lub rozłożenia na raty, przytem pobierane będą procenty za zwłokę w wysokości 1 proc. miesięcznie.

Kronika ekonomiczna.

* **Długi Francji w Stanach Zjednoczonych.** Rząd St. Zjednoczonych zwrócił się do rządu francuskiego z propozycją wysłania do Ameryki misji w celu wspólnego omówienia sprawy konsolidacji długów Francji. Rząd francuski zgodził się na tę propozycję.

* **Pożyczka miast duńskich.** Związek miast duńskich przyjął propozycję londyńskiego Hambros Banku w sprawie pożyczki w wysokości 2 milionów f. szt. na 5 proc. i 35 lat.

* **Wywóz ze Stanów Zjedn. A. P.** w/g prowizorycznych obliczeń, osiągnął w ciągu maja r. b. 318,099,595 dolarów, przywóz — 217,073,322 dol.

* **Z Mandżurji.** Na rynku mandżurskim widać w ostatnich czasach konkurencję towarów niemieckich z japońskimi. Towary niemieckie wypierają z rynku mandżurskiego towary japońskie.

* **Handel zagraniczny Węgier.** Według danych węgierskiego centralnego urzędu statystycznego import w 1921 roku wzrósł w czwórnaśób w porównaniu z 1620 r. Stosunek zaś wywozu do wywozu w roku 1921 wyraża się w cyfrach 23,3 milionów q. Z towarów wwiezionych do 8,4 milionów q. wywiezionych. Najwięcej, bo 52 proc. ogólnego przywozu przypada na Czechosłowację, a na pierwszym miejscu wwożonych towarów stoi drzewo (11,000,000 q.). Co do wywozu, najwięcej eksportowano do Austrii, t. j. 57 proc., a do Czechosłowacji 27 proc.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym tendencja dla walut i dewiz wysoka, cennych bardzo mocno i zwykła. — Dolar doszły do przeszło 4300. Natomiast dla marki niemieckiej i korony austriackiej — silnie niżkowa. Koronę koło południa notowano 19. W dziedzinie papierów dywizyjnych i publicznych zastój.

Gotówka.

Dolary Stan. Zjedn. 4300—4320—4250
Dolary kanad. 4210
Franki bel. 352
Franki fr. 382,25—380,50
Liry włoskie 217
Marki niem. 13,70

Czeki i wpłaty.

Belgia 357,75—358.
Berlin 13,60
Gdańsk 13,65.
Holandia 1675.
Londyn 19400—19200.
Nowy Jork — 4257,50
Drobne dolary 4210
Paryż 382,50
Praga 82,25
Szwajcaria 821.

Listy zastawne.

Miljonówka 1500—1510.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 rubli 260—255.
6 procen. obl. m. Warszawy 202,50

Akcie.

Bank Dyskontowy 5600.
Bank Kred. Warsz. 3300—3400

Bank Zachodni 2825.
Cukier 33525.
Firley 675—625.
Drzewo 1550
Węgiel 50000.
Lilpop 3750.
Ostrowiec 7500—7525.
Rudzki 2450.
Starachowice 5350.
Zyrardów 72500
Polska nafta 1950
Zegluga 1800

Cedola giełdy pieniężnej w Łodzi.

Łódź, 15 czerwca.

Dolary St. Zjednoczonych (got.) — w placeniu 4270, w żądaniu 4300.
Dolary St. Zjedn. (czeki) w placeniu 19.100, w żądaniu 19.300.
Franki belg. (czeki) — w plac. 355, w żądaniu 358.—
Franki franc. (got.) — w plac. 580, w żądaniu 582 i pół.
Franki franc. (czeki) — w plac. 581 i pół w żądaniu 584 i pół.
Funtów angielskie (czeki) — w placeniu 19.100, w żądaniu 19.300.
Kor. austr. (czeki) — w plac. 0,21 i pół w żądaniu 0,22 i pół.
Kor. czeskie (czeki) — w plac. 82, w żądaniu 84.
Marki niemieckie (got.) — w placeniu 13,60, w żądaniu 13,80.
Marki niemieckie (czeki) — w placeniu 13,40, w żądaniu 13,80.
5 proc. listy zastawne m. Łodzi — w plac. —, w żąd. 195.
4 i pół proc. listy zast. m. Łodzi — w plac. —, w żądaniu 185.
6 proc. obligacje m. Łodzi — w placeniu —, w żądaniu 86.
Miljonówka — w żąd. 1500, w pl. 1500.

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Wczoraj na warszawskiej giełdzie nieurzędowej notowania były następujące:

Dolary 4225.
Marki niem. 13,85.
Franki franc. 380.
Funt 18000.
Ruble złote 206000.
Ruble srebrne 1300.
Bilon srebrny 600.

Czarna giełda w Łodzi.

Wczorajsze transakcje na nieurzędowej giełdzie łódzkiej miały charakter bardzo chwiejny przy oprotach średnich. Marka niemiecka spadała, natomiast mocno stały dolary i waluty państw zachodnich.

Kursy kształtowały się następująco:

Dolary 4200.
Funt 18900.
Franki franc. 378.
Franki belg. 350.
Franki tżwiej. 825—817.
Mk. niem. 13,90—13,60.
Kor. austr. 0,30.
Korony czeskie 84—82,50.
Miljonówki 1525.
Liry 220—218—217.
Leje rum. 24.
Wiedeń czeki 0,20.
Berlin czeki 13,80—13,60—13,40.

Z giełdy gdańskiej.

GDANSK, 15 czerwca. — Marka polska 7,40—7,35, przekazy na Warszawę —, dolary 318—316.
Tendencja nieco słabsza.

GDANSK, 15 czerwca (Tel. własny „Gł. Polsk.”). Przy zamknięciu giełdy gdańskiej notowano:

Marka polska 7,35—7,37 i pół.
Dolary 315 i pół—314 i pół.
Funt 1415—1425.
Franki 28—28,20.
Guldery holend. 125,75—124,25.

Zamknięcie giełdy berlińskiej.

BERLIN, 13 czerwca. (T. wł. „G. P.”) Marki polskie 730—735.
Dolary 315—317.
Funt 1415—1425.
Franki franc. 28—28,20.
Guldery holend. 125,75—124,25.

Bawelna.

BREMA, 12 czerwca. Bawelna loco 175,90—171,80.

LIVERPOOL, 12 czerwca. Bawelna loco 12,30, na październik 12,11, na grudzień 11,89, na styczeń 11,31. Tendencja mocna.

NOWY JORK, 12 czerwca. Bawelna loco 22,15, na czerwiec 21,55, na lipiec 21,65, na sierpień 21,68, na wrzesień 21,45, na październik 21,45. Dobra bawelna 15.

Plac sportowy „Helenów”. :: S. S. „UNION”.

W czwartek, dnia 15 czerwca, o g. 2 1/2 po poł.

Wielkie Międzynarodowe Wyścigi Kołowe

Startują m. i.: **WAILLIEZ—Paryż. MOREL—Boulogne.**

Szczegóły w programach.

Bilety do nabycia w dniu wyścigów: od godz. 9—1 w lokalu S. S. „Union”, Przejazd № 5, a od godz. 1 po południu w kasie placu sport. „Helenów”. 8281—2

Dyrekcja koncertów: Alfred Strach.

SALA FILHARMONJI.

Czwartek, dn. 22 czerwca 1922 r. o godz. 8.30 wiecz.

Wieczór Operowy

Program wypełni

ADA SARI

Splawaska koloraturowa światowej sławy Primadonna Wielkiej Opery w Paryżu, oraz teatru „La Scala” w Mediolanie.

Przy fortepianie: Dyr. Teodor Ryder.

Po nadzwyczajnych sukcesach, odniesionych w Mediolanie, Neapolu, Madrycie i Paryżu wróciła Ada Sari, słynna panna splawaska koloraturowa przed wyjazdem do Ameryki, gdzie zaangażowana została na sezon zimowy do Metropolitan Opera House w New-Yorku, na krótki czas do kraju. Korzystając z tej okazji udało się dyrekcji koncertowej pozyskać niesłychanie sławną artystkę na jeden tylko występ w Łodzi w dn. 22 czerwca, to też wielbiciele jej niepospolitego talentu będą mieli sposobność napawania się jej fenomenalnym głosem, dzięki któremu bywała przyjmowana entuzjastycznie we wszystkich największych ośrodkach świata muzycznego. Ada Sari może dziś zwycięsko rywalizować z gwiazdami tej miary, jak Selma Kwaś, Marja Ivoguen i Adam Didur i jest naszą ohybą za granicą.

W programie: Ołea: Arja z op. „Adriana Lecouvreur” Bizet; Polawisco: perel: Verdi: Arja z op. „Rigoletto” Mozart; Arja z op. „Flet zacharowany” Charpentier; Arja z op. „Louise” Rossini; Arja z op. „Cyralik Sewilski” Verdi; Arja z op. „Traviata”. Mozart; Temat i warjacje.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji oddzielnie od godz. 10—1 o i od 3—7 wiecz. 8200—1

Kobieta nie może

być nieładną,
gdy stale używa

Krem CAZIMI METAMORPHOSA

PRZECIW PIEGOM, WĄGROM, ZMARSZCZKOM i INNYM WADOM CERY.

8201-2

Łódzki Oddział Poważnej Instytucji Finansowej

przyjmie natychmiast wykwalifikowanych

urzędników bankowych

do korespondencji, buchalterji i innych działów bankowych.

Oferty z dołączeniem dokładnego „curriculum vitae” przyjmuje Adm. „Głosu Polskiego” pod „Zapewniającą przysługą”. 8297—2

Gonty

na pokrycie dachów we wszelkiej ilości na być można w składzie drzewa. Łódź, Konstantynowska 87. 42-3

Dr. S. Sznitkine powrócił.

Ul. Piotrkowska 14. Choroby skórne i weneryczne, z wyjątkiem i z wyjątkiem.

Godzinny przyjęcie: od 9 i pół do 12 i od 6 do 8 i pół w. 877-3 25 197 W. U. Z. C. & Y. 1023.

PRENUMERATA

Miesięcznie Mk. 800.—, Kwartalnie Mk. 2400.—. Za odroczenie zapłacono się Mk. 50.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 900. Kwartalnie 2700.—. Zmiana: 1650.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA

ZWYKŁE: 75 mk. za wiersz nieparzysty jednostronny. NADESLANE przed tekstem 200 mk. w tekście 250 mk. po tekście 150 mk. za wiersz nieparzysty (str. 5 aspiat). ZARĘCZYNIE i zastawienie po mk. 10,000 po tekście. Ogłoszenia zamieszczane obciążone są o 50 procent, kas firm zagranicznych. o 100 procent, drożej od miejsca. Ogłoszenia w wydaniach niedzielnych i świętecznych 25 procent drożej. Za termin, drukowanie ogłoszeń i ektar administracja nie odpowiada.

W drukarni „Głosu Polskiego”, Piotrkowska 62.

Dr. med. H. NADEL

Choroby wewnętrzne
Godz. przyjęć 4—6

Piotrkowska Nr. 17
307—10

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne

przyjm. od 10—12 i 18—7
Nowot 7.
7439—8

Dr. med. Braun

Poludniowa 23.
Specjalista chorób
skórnych i wenerycznych.

Przyj. od 10—1 i 4—6. Pania 4-5.

Dr. med. Henryk Bergson

powrócił.
Akuszerka i cho r. kobiece
Dzielnia 6.

Od 4—6. 8209—6
Nr. 304 W. U. Z. C. & Y. 1022 2

Ogłoszenia drobne.

Nauka i wychowanie.

(Za wyraz 25 mk.)
Maturzysta udziela lek-
cji. Oświecka 34, m. 7.
276—2-2

Student Uniw. warsz. po-
szukuje lekcojl. Wia-
domość: p. Landkoj, Nę-
wo-Cegielniana 28-6.
468—1-2

Student poszukuje kon-
dytji, ewent. lekcojl. w
Sopotach. Piotrkowska
34 180, Alfred Galski.
264—2-2

Student Uniw. warsz. u-
dziela lekcojl. przygo-
tawia do egzaminów. Ty-
godnikowe 3.000. Kope-
man, Pańska 17. 218-1-2

Student uniwersytetu
o warszawskiego Józef
Kronman poszukuje lek-
cojl. na lato. Adr. Nowo-
Targowa 12. 257—2-2

Kupno i sprzedaż.

(Za wyraz 40 mk.)
A.A. Kupuje meble, dy-
wany, garderobę,
futra, maszyn do szycia,
płace najlępiej
Wajurajch, Benedykta
19.
017—10-k

Power sprzedam, prawie
nowy. Piotrkowska 163,
m. 2. 293—3-k

Łożek ręczny kupię,
z resorami lub bez.
Wiadomość: Benedykta
13 m. 2. 306—1-k

Włók młody i biały szpie-
do sprzedania. Bene-
dykta 13, m. 2. 287—1-k

Posady i prace.

Poszukiwane.
(Za wyraz 25 mk.)
Młodzieniec z 6-klasow.
wykształceniem po-
szukuje jakiegokolwiek
posady biurowej, ewent.
jako praktykant. Łaska-
we oferty sub „K. B.” do
admin. „Głosu”. 72-1 pp

Jenna do dalszaka lub
do starszej osoby, po-
szukuje posady na wy-
jazd. Oferty do „Głosu”
pod „8246”. 246—2-p

Żdun z długoletnią prak-
tyką przyjmuje robo-
ty. Przejazd 33, m. 4.
286—1-pp

Zaofiarowane.

(Za wyraz 35 mk.)
Chłopiec do posług i do
sprzątania potrzebny
Piotrkowska 35 m. 7.
305—1-pz

Kupuję

meble, dywany, maszyn do
szycia, futra, garde-
robę, sprzęty domowe
płace najwyższe ceny.
Wajeman, Dzielnia 19.
w sklepie. 900—8

Dublaniezyk

poszukuje daterywy lub kup-
na majątku. Oferty nie
wyłączaj. Oferty adresować
pod „Gotówka 14 milionów ma-
rek” do Tow. Akc. „Reklama
Polska”, Warszawa, Janna 10.
302—2

Wspólnik (izr.)

poszukiwany z kapita-
łem od 5 milionów mk.
dla rozszerzenia istnie-
jącego interesu wyrobów
włóknistych i możliwości
zaspokojenia popytu. —
Skład jednopokojowy
przy ul. Piotrkowskiej.
Ewentualnie może być
zjednoczenie z przedsię-
biorstwem tejże gałęzi.
Oferty składać w admin.
„Głosu Polsk.” sub „In-
ternatny”. 278—1

„Elzet”

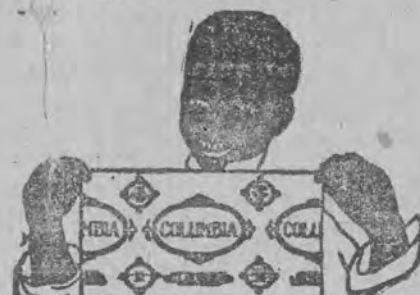
KUPUJĘ

1 płacę najlepiej za bry-
lanty, złoto, perły, szuby,
sztuczne, dywany i futra

N. Warszawski
Piotrkowska 9
lewa of. II piętro.

Muchy tępi

radikalnie papier „COLUMBIA” przewyższa-
jący gatunkiem amerykańsk. papier
„Tangalfoot”

Główni reprezentanci:

D. H. Segal i Lebendiger
Warszawa, Leszno 18., tel. 151-24. 7893-4

Letnisko.

W Różycach do odstąpienia 2 duże
pokoje, oszklona weranda i kuchnia
w dużym ogrodzie. 3 minuty drogi
od stacji kolejowej. Wiadomość u p.
Kaleckich, Radwańska nr. 17, pomię-
dzy 2—3 po poł. 229—1

Daję na raty!

wesela, garderobę męską i damską, różne lok-
ciowe towary, bieliznę, meble i t. d.

„Oszczędność” Wólczańska 43, i p. front. 355-4

MASZYNY DO PISANIA

Continental, Mercedes, Underwood, Remington itp.
Teamy, kalka, reperacje. NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO
ADOLF GOLDBERG, ul. Andrzeja nr. 1.

2 duże słoneczne pokoje

z kuchnią, kompletnie umeblowane, z wygo-
dami na parterze, do sprzedania. Zgłoszenia
pod „A. R.” do „Głosu”. 8170—2

Batysty, Etaminy

— w wielkim wyborze, hurt i detal, poleca —
D. Flatio, Piotrkowska 7 m. 18.
8196—3

BRYLANTY,

perły, złoto, srebro, zegarki i różną biżuterję
kupuję: płacę najsumiennie. 183—7

Sklep jubil. J. Kerszkorn, Cegielniana 37,
róg Piotrkowskiej

Porcelana

luksusowe: Fraurenth Rosenthal Drezden do
sprzedania od godz. 12—2 i od 4—6. Aleja
I Maja № 1, m. 8. 244—2

Posady i prace.

Poszukiwane.
(Za wyraz 25 mk.)
Młodzieniec z 6-klasow.
wykształceniem po-
szukuje jakiegokolwiek
posady biurowej, ewent.
jako praktykant. Łaska-
we oferty sub „K. B.” do
admin. „Głosu”. 72-1 pp

Jenna do dalszaka lub
do starszej osoby, po-
szukuje posady na wy-
jazd. Oferty do „Głosu”
pod „8246”. 246—2-p

Żdun z długoletnią prak-
tyką przyjmuje robo-
ty. Przejazd 33, m. 4.
286—1-pp

Zaofiarowane.

(Za wyraz 35 mk.)
Chłopiec do posług i do
sprzątania potrzebny
Piotrkowska 35 m. 7.
305—1-pz

Kupuję

meble, dywany, maszyn do
szycia, futra, garde-
robę, sprzęty domowe
płace najwyższe ceny.
Wajeman, Dzielnia 19.
w sklepie. 900—8

Dublaniezyk

poszukuje daterywy lub kup-
na majątku. Oferty nie
wyłączaj. Oferty adresować
pod „Gotówka 14 milionów ma-
rek” do Tow. Akc. „Reklama
Polska”, Warszawa, Janna 10.
302—2

Redaktor i wydawca Macceci Sachs.